

КОЛИ ДІМ СТАЄ МІШЕННЮ: ЯК ОТРИМАТИ КОМПЕНСАЦІЮ ЗА ЗРУЙНОВАНЕ ЖИТЛО

Нічні тривоги, вибухи та уламки, що руйнують домівки — для багатьох це вже не новини, а реальність. Повітряні атаки стають дедалі частішими і разом із ними зростає кількість знищеного та пошкодженого житла. Полтавщина, яка ще недавно здавалася відносно безпечним тилом, сьогодні все частіше опиняється під ударами.

За час повномасштабного вторгнення тут пошкоджено й зруйновано сотні будинків — і, на жаль, ці цифри не остаточні. За кожною з них — чиєсь життя, спогади, втрачене відчуття дому.

У цій реальності ніхто не застрахований від втрат. Саме тому важливо знати, як діяти, якщо оселя постраждала, і на яку допомогу можна розраховувати. Які програми компенсацій працюють сьогодні та як отримати відшкодування — розповідаємо далі.

Протягом повномасштабної війни в Полтавській області було знищено чи пошкоджено 1530 будівель. На кінець лютого відшкодування отримали 1064 людини. Про це повідомили у Полтавській ОВА. Загалом, із 24 лютого 2022 року до 25 лютого 2026 року до Департаменту з питань оборонної роботи, цивільного захисту та взаємодії з правоохоронними органами Полтавської ОВА надійшло 338 повідомлень про ураження засобами повітряного нападу на території області.

За 4 роки повномасштабної війни безпосередньо з обласного бюджету виділили 5,84 мільйона гривень одноразової допомоги для 182 жителів Полтавщини, чий житловий будинок чи квартири постраждали внаслідок обстрілів, відповідно до Комплексної програми соціального захисту населення Полтавської області та Порядку використання коштів, передбачених в обласному бюджеті для надання грошової допомоги громадянам, які опинилися у складних життєвих обставинах. Крім того, жителі області, чиє житло пошкодило чи зруйнувала росія, отримали компенсації за програмою «ЄВідновлення» на загальну суму 104,7 мільйона гривень.

Міністерство розвитку громад та територій України повідомило, що за даними Державного реєстру майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, станом на 1 березня 2026 року в Полтавській області налічують: 799 пошкоджених житлових будівель; 37 знищених житлових будівель; 245 будівель не обстежено та не визначено клас пошкодження/знищення; виплачено 1016 компенсацій за пошкоджене житло.

За знищене житло: сформовані 32 житлові сертифікати на фінансування купівлі нового житла (зокрема й інвестування/фінансування його будівництва), земельної ділянки, на якій розташовано такий об'єкт; погоджено 4 компенсації для відбудови знищеного житла на власній земельній ділянці.

Крім того, громади Полтавської області у відповідях на запит «Полтавської думки» надали інформацію щодо пошкоджених чи знищених будівель протягом повномасштабної війни. Ми виокремили інформацію по громадах Гадяччини: Зокрема, на території Гадяцької громади було зруйновано 4 будівлі, ще 33 отримали пошкодження. У Лютенській громаді пошкодження отримали 7 приватних будинків та 3 приміщення комунальної власності. Шістьом людям виплатили фінансову допомогу в рамках місцевої програми.

У Великобудищанській громаді незначних пошкоджень зазнали 5 житлових будівель, місцеві жителі компенсацію за пошкоджене житло не отримували. У решті громад зруйнованих чи пошкоджених будівель не було. Як отримати відшкодування від держави за пошкоджену чи знищену домівку

Отримати від держави компенсацію за пошкоджене чи зруйноване внаслідок обстрілів майно можна через портал або застосунок «Дія» за програмою «ЄВідновлення». Повідомити про пошкодження можна також офлайн через місцеві ЦНАПи чи нотаріуса.

Компенсацію за пошкоджене чи зруйноване майно можуть надавати також сільські, селищні та міські ради. Якщо житло зазнало пошкоджень під час війни

Компенсацію від держави можна отримати за пошкоджені квартиру, приватний будинок чи кімнату. Для цього потрібно: подати заявку на послугу «Пошкоджене

майно» в застосунку «Дія»; відкрити рахунок «ЄВідновлення» онлайн або у відділенні банку; подати заявку на виплату через «Дію»; дозволити, щоб комісія від місцевої влади оглянула пошкоджене майно та встановила суму компенсації; дочекатися внесення рішення в Реєстр пошкодженого та зруйнованого майна; отримати гроші на картку «ЄВідновлення»; подати звіт про використані кошти.

Комісія має ухвалити рішення щодо заявки впродовж 30 календарних днів. Коли вона схвалить заявку, час очікування виплат залежить від наявності коштів і може тривати від одного дня до кількох місяців.

Максимальна компенсація за квартиру становить 350 тисяч гривень, за приватний будинок – 500 тисяч гривень. Якщо компенсація перевищує 200 тисяч гривень, вона буде виплачена двома частинами. Під час першої виплати надійде 70 % суми, решта – під час другої.

Щоб отримати другу виплату, знадобиться подати звіт про проміжні роботи та куплені матеріали в застосунку «Дія». Кошти можна буде витратити на придбання будівельних матеріалів та замовлення ремонтних послуг.

Якщо сума компенсації складає до 200 тисяч гривень, кошти треба витратити протягом 12 місяців, якщо понад 200 тисяч гривень – протягом 18 місяців (у цьому разі необхідно використати перший платіж протягом 12 місяців).

Важлива умова, за якої надається компенсація - власник ще не зробив ремонт власним коштом.

У випадку, коли житло було повністю знищене, є два варіанти отримання компенсації:

сертифікат на придбання нового житла; грошова виплата для будівництва приватного будинку (за умови, що людина має у власності земельну ділянку під забудову).

Суму компенсації за зруйноване житло розраховує спеціальна комісія за формулою, затвердженою Кабміном. Подача заявки на отримання сертифіката чи виплати для будівництва приватного будинку аналогічна до подачі компенсації за пошкоджене житло.

За житловий сертифікат можна придбати квартиру, будинок, кімнату в гуртожитку чи інвестувати в майбутню нерухомість. Також житловий сертифікат може бути використаний як внесок в межах програми «ЄОселя». Термін дії такого сертифіката – 5 років.

Кошти компенсації на відбудову зруйнованого приватного будинку зараховуються двома траншами 50 % та 50 % на карту «ЄВідновлення».

Для отримання коштів першого траншу необхідно: подати повідомлення про початок будівельних робіт у Єдиній державній електронній системі у сфері будівництва (це можна зробити через портал «Дія» чи ЦНАП); припинити право власності на знищений об'єкт нерухомості (але важливо перевірити наявність окремого права власності на земельну ділянку); подати запит на нарахування коштів через мобільний застосунок «Дія».

Для отримання коштів другого траншу необхідно зареєструвати проектно-кошторисну документацію в Єдиній державній електронній системі у сфері будівництва, закупити будівельні матеріали, підтвердити витрати та розпочати будівництво.

Гроші можна витратити на закупівлю будівельних матеріалів, оплату будівельних послуг, розроблення проектно-кошторисної документації. Кошти першого траншу потрібно використати протягом 18 місяців. Завершити будівництво необхідно протягом 36 місяців від першого зарахування коштів. Новий будинок треба ввести в експлуатацію та подати фінальний звіт через мобільний застосунок.

Якщо ви маєте питання щодо програми «ЄВідновлення», то можете звернутися на урядову «гарячу лінію» за номером телефону: 15-45 (кнопка «2»).

P.S. Нехай ця інформація так і залишиться для вас лише прочитаним текстом — а не пережитою історією. Та в реальності, де один вибух може змінити все, краще знати, як діяти наперед.

«БМ»

РЕКЛАМА

**ГІГАБІТНИЙ
ОПТИЧНИЙ ІНТЕРНЕТ**

ЯКИЙ ПРАЦЮЄ БЕЗ СВІТЛА

FIBER ЛІНК
ВПРОВАДЖУЄМО
МАЙБУТНЄ

ПІДКЛЮЧАЙСЯ:
099 734 73 33
098 734 73 33

**METAL
EXPO** 099 6197777
095 2468518

**ВЕЛИКИЙ
АСОРТИМЕНТ
ТОВАРІВ**

м. Гадяч вул. Лохвицька, 30Д

Меблі Мікс

Кухні
Спальні
Вітальні
М'які меблі
Ліжка

**КОРПУСНІ
МЕБЛІ**

0993337030

м. Гадяч, пл. Соборна, 35-а (навпроти пожежної частини)

**КУПИМО
ПАЙ
ДОРОГО**

ОЦІНКА ВАШОЇ ДІЛЯНКИ БЕЗКОШТОВНА

ТЕЛ. 067 177 23 93, 050 441 22 39

**КУПЛЮ
ДОРОГО
БИКІВ, КОРІВ,
СВИНЕЙ, КОНЕЙ**

Термінові виклики за
вимушеним дорізом.
Живою вагою.
Самовивіз в будь-який час

0668309648,
0985629180

Женя

ДИЗАЙН

**ВІЗИТОК
ФЛАЄРІВ
ПЛАКАТІВ**

Let's talk!

тел. 0508011885

УКРАЇНА З ДЕФІЦИТОМ МОЛОДІ: ПРОГНОЗ ВІД ООН

За розрахунками ООН, кількість молодих людей в Україні до 2050 року стане найменшою у світі. Цей показник може скоротитися втричі, що створює критичні загрози для держави, яка п'ятий рік поспіль відбиває повномасштабну російську агресію. Про точність таких демографічних прогнозів, реальну чисельність населення на підконтрольних територіях та стратегію «гри в довгу» розповів заступник директора з наукової роботи Інституту демографії та досліджень якості життя імені Михайла Птухи НАН України Олександр Гладун.

До 2050 року Україна може стати країною з найменшою часткою молоді у світі — 6,6%.

Раз на два роки ООН робить прогнози по всіх країнах світу, зокрема і по Україні. Останній прогноз було зроблено у 2024 році, на його основі і порахований відсоток молоді. А от як вони порахували — мені важко оцінити, тому що при розробці демографічного прогнозу закладаються певні гіпотези. І вони стосуються народжуваності, смертності й міграції населення. Причому смертність і міграцію треба ще й по вікових групах прогнозувати. Що зробити в умовах повномасштабної війни вкрай важко або практично неможливо.

Загалом, цей прогноз до 2050 року в демографії вважається довгостроковим. А довгострокові прогнози слід розглядати не як якийсь вирок, а як певний прогноз-попередження: що може статися, якщо гіпотези, закладені в прогноз, справдяться. Якщо це не влаштує державу, тоді необхідно вживати заходів, щоб цього не сталося. Тому це не вирок, а лише попередження. Також треба ще дивитися, кого в ООН вважають молоддю.

Йдеться про молодь 15–24 років. На 2000 рік частка молоді складала 14,8% (7,349 млн осіб), а прогнозується, що у 2050 році ця кількість зменшиться до 2,315 млн осіб, становитиме 6,6% і стане найменшою у світі.

Звісно, важко оцінити одразу такий прогноз. Але тут виникає декілька питань: окрім демографічних гіпотез, який рік закінчення війни вони заклали до свого прогнозу? По якій території рахували? Якщо по всій території України, то як оцінювали чисельність населення, яка зараз є на непідконтрольній території? Тобто, щоб фахово прокоментувати цей прогноз, треба ще провести невеличку наукову розвідку.

Врешті, прогнози робить не тільки ООН. До речі, до їхніх прогнозів іноді бувають питання. Робить прогнози, наприклад, по країнах світу і Центральне розвідувальне управління США. І будь-яка інституція у світі може розробляти подібні прогнози. І, скоріш за все, у всіх результати будуть відрізнятися.

Тому не слід цей прогноз сприймати як вирок. Те, що в Україні демографічна ситуація погана, доводити нікому не треба. А от яким буде її подальший розвиток, залежить від багатьох чинників. Передусім — це рік закінчення війни, умови закінчення війни, політика нашої влади щодо внутрішньої економічної, демографічної, соціальної політики. Плюс політика тих держав, особливо європейських, де зараз перебувають мільйони наших громадян. Усе це буде впливати на результати прогнозу, і ми не можемо визначити, у якій комбінації все це спрацює.

«Старіння знизу»: чому війна загострила демографічну кризу

Числа довгострокового прогнозу і справді вражають. Через війну в нас змінюється чисельність населення. Якщо у відсотках, тоді можна якось порівняти, який відсоток молоді був тоді і який є зараз. Те, що в нас відбувається старіння населення — це загальновідомий факт. І зазвичай старіння може відбуватися за рахунок двох чинників.

Перший — за рахунок збільшення тривалості життя людей. Це позитивний чинник, тому що люди живуть довше, а це означає, що умови життя покращуються. І це називається «постаріння згори», воно стосується старших вікових груп.

Другий чинник, який впливає на постаріння — це зменшення народжуваності. Тобто коли стає менше молодших вікових груп. В демографії це називається «старіння знизу». Тобто коли стає менше і менше ді-

тей. Саме цей фактор зазвичай погано впливає на демографічний розвиток країни. Тому що потім з плином часу менше дітей йде до школи, а потім менше здобувають вищу освіту, менше людей виходять на ринок праці. Всіх людей стає менше і менше.

Відносна кількість осіб старшого віку в Україні збільшується. А разом із цим зростає навантаження на економічно активне населення. Це може впливати на податки, а через них — і на соціальні програми для будь-яких верств населення. Але разом з тим, постаріння і скорочення рівня народжуваності — це загальносвітовий тренд. У нас він просто дуже загострився через війну. І це дуже гостро відчувається.

Наслідки можуть бути не дуже добрими. Але все залежить від того, яка територія і кількість населення залишиться Україною. Навіть якщо умовно візьмемо, що після війни нас залишиться 25 мільйонів, то ми будемо далеко не останньою країною Європи за чисельністю населення. Більшість країн Європи має значно меншу чисельність населення.

Тому тут — з якого боку дивитися на ситуацію. Щоб вона змінилася на краще, нам потрібні певні внутрішні трансформації: щоб населення після закінчення війни менше виїздило за кордон, щоб люди поверталися додому. А все це залежить від внутрішньої політики держави.

Чому демографічні зміни відчуеться лише за 30 років

Якщо Україна все ж стане країною пенсіонерів, то основна загроза — уповільнення темпів економічного розвитку. Через велику кількість пенсіонерів країна економічно буде слабшати і потроху «просідати». І тут проблема навіть не в чисельності населення як в такій, а більше в його віковій структурі.

Для того, щоб покращити вікову структуру, треба збільшувати народжуваність. Але це покращення не відбудеться відразу. Якщо навіть умовно візьмемо, що народжуваність збільшиться у нас удвічі, то країна за віковою структурою та чисельністю населення відчуте це років через 20–30. Тобто вся демографічна політика — це гра в довгу. За рік-два ситуація не зміниться. Для покращення ситуації має працювати довготривала та виважена соціальна і демографічна політика.

У британських ЗМІ пишуть із посиланням на власні джерела, що населення України скоротилося від 2014 до 2025 року з 40 до 20 мільйонів осіб. Це значно відрізняється від офіційної інформації. До цих чисел варто ставитися зі скепсисом. Навіть зараз на підконтрольній території, за багатьма різними оцінками, чисельність населення України десь перебуває в межах 28–30 мільйонів. Тому 20 — це нереальне число. Воно дуже занижене, і мені важко уявити, яким чином воно отримане.

Прогнози під час війни: чому дані ООН та українських науковців різняться

Останній прогноз щодо кількості молоді в Україні робили на початку 2025 року. Зараз триває робота з Державною службою статистики для того, щоб оцінити взагалі чисельність населення України на підконтрольній території. І коли ця робота буде закінчена, тоді, можливо, буде цифра, спираючись на нові дані.

При розробці такого прогнозу важливо, які ми закладаємо в нього сценарії, а вони в нас в Україні всі залежать від року закінчення війни. У зв'язку з тим, що ніхто не може назвати точно рік закінчення війни, інститут гіпотетично його визначає, наприклад: війна закінчиться у 2027 чи у 2030. І відповідно до цього робиться прогноз, хоча числа будуть отримані різні.

В наших умовах один день війни може змінити ситуацію докорінно, і тоді всі ці прогнози вже будуть як якась історія, що не справдилася. І все треба буде переробляти знову. Тому за даних умов робити прогнози важко.

Звісно, технічно прогноз можна зробити, але передбачити всі ці нюанси практично неможливо. Тим не менш, ми їх робимо як прогнози-попередження: що буде, якщо гіпотези більш-менш справдяться, а рік закінчення війни буде ось таким. Але такі прогнози не варто сприймати як точний орієнтир, вирок чи як істину в останній інстанції.

Нових цифр, щоб порівняти їх із даними ООН на-

разі немає, але можна порівняти з прогнозом 2025 року, але робили ми його до 2040, а не до 2050 року. За умови закінчення війни у 2027 році, частка молоді у віці 15–24 у 2040 році буде 8,4%. До 2050 року зменшення частки молоді буде тривати, тому результати двох прогнозів будуть схожими.

ООН рахує в кордонах 1991 року, а ми зараз робимо прогнози лише по підконтрольній території. Тому що вони в якомусь сенсі є більш актуальними для нас: українська влада не може зараз якось впливати на непідконтрольній території. Це з одного боку. А з іншого — ми просто не знаємо достеменно демографічну ситуацію на окупованих територіях. Тому від загальних прогнозів по всій території ми перейшли до прогнозів по підконтрольній. А ООН не може такого робити з політичних міркувань. Тому що інакше, наприклад, росіяни скажуть: «Ну, от Організація Об'єднаних Націй уже у своїх розрахунках викреслила захоплені території з числа українських». Тому вони роблять по всій території. І тому, певним чином, ці дані також будуть неспівставними.

Як держава збиратиме дані про українців

До початку повномасштабного вторгнення обстеження домогосподарств України, аби з'ясувати кількість населення, а також вік, сімейний стан, доходи, умови життя, роботу, здоров'я виконувала Державна служба статистики — це була їхня поточна робота. Вони проводили обстеження робочої сили за методологією Міжнародної організації праці, а також за міжнародною методологією обстеження умов життя домогосподарств, де людей запитують про склад сім'ї, джерела та розмір доходів, витрати, роботу, житлові умови, споживання продуктів харчування.

Обстеження умов життя домогосподарств проводяться у світовій статистичній практиці, мабуть, з XIX століття. Вони можуть називатись по іншому, програмами можуть відрізнятись, але досліджують населення в цьому аспекті. Також є обстеження населення сільськогосподарської діяльності домогосподарств у сільській місцевості. Але з початком війни такі опитування були призупинені.

Важливо розуміти, що ці опитування не використовуються для того, щоб оцінити чисельність населення чи статево-вікову структуру. Навпаки, вони проводяться з урахуванням розміщення населення, і потім дані обробляються з урахуванням демографічної статистики. Після початку повномасштабного вторгнення Держстат призупинив ці обстеження, але наразі планує їх відновити. Можливо, не в повному обсязі, як це було раніше, а в менших масштабах, в окремих регіонах.

До речі, певні обстеження населення тривають і зараз. Вони виконуються міжнародними та громадськими організаціями за рахунок донорів і мають цільовий характер. Зараз проводиться Мультиіндикаторне кластерне обстеження (МІКС), яке повинне охопити близько 24 тис. домогосподарств на підконтрольній території. Це комплексне обстеження домогосподарств, де окрім демографічної інформації у громадян запитують про здоров'я, умов життя, добробуту, домашнього насильства, освіти тощо.

Це дасть певну картину стану населення на підконтрольній території. Результатів поки що немає.

Воно не замінює перепис населення. Результати таких опитувань використовують для соціального та економічного планування. Вони містять важливу інформацію щодо структури сучасного домогосподарства в Україні: скільки дітей у сім'ї, якого віку, у повній чи неповній родині вони виховуються, рівень освіти батьків та дітей, стан здоров'я тощо. Це різноманітна інформація, яка використовується не тільки науковими установами, а й Міністерством соціальної політики, сім'ї та єдності та Міністерством економіки, довкілля та сільського господарства у їхній поточній діяльності.

До речі, проводяться обстеження щодо цін. Воно, скоріш за все, зараз ще триває для розрахунку індексу споживчих цін. У ньому враховується структура споживчих грошових витрат домогосподарств.

Тобто, Державна служба статистики проводила багато важливих обстежень населення, тому актуальним є їх відновлення.

За матеріалами ТСН.ua

ПОТРЕБИ ВОЛОНТЕРІВ

Олена Горбань:

Збір на матеріали для виготовлення захисних сіток. Він триватиме, поки не скінчиться ця клята війна! Потреба в захисті наших хлопців постійна і дуже велика!

Долучайтесь!
5169360022074854.

Євгенія Швед:

Прошу підтримати збір коштів для «Майстерні дронів», якою керує Марк Шульга.

Кошти, які надійдуть на рахунок, підуть на закупівлю комплектуючих для нових FPV-дронів, які стануть надійними помічниками для наших воїнів на передовій.

Карта для донатів: 5168752106410072.

Ольга Белих:

Волонтерська група «Гадяцький Борщ» готує сухі супи, каші та борщі для військових, які зараз тримають оборону на передовій. Щоб продовжити цю важливу справу, нам дуже потрібні крупы: рис, гречка, пшоно, пшенична та кукурудзяна крупы, кус-кус, булгур, макаронні вироби. Також будемо вдячні за сушені овочі, спеції, зелень, лікарські трави для чаїв — усе, що допоможе зробити наші сухі борщі та супи поживними й смачними.

Продукти можна приносити за адресою: м. Гадяч, пл. Соборна, 21 (п'ятниця та неділя з 9:00 до 12:00). Звісно важливою складовою нашої роботи є ваші донати, тому закликаємо всіх не байдужих долучитися до збору коштів на крупы, томатну пасту, спеції тощо.

Картки для допомоги:

4731 2191 2520 2279 отримувач

Каплій Ірина Іванівна.

4731 2196 5062 8187 отримувач

Василенко Надія Геннадіївна.

099 065 4718 Ірина.

099 022 0993 Надія.

Давайте разом допомагати наших захисникам і тим самим наближати нашу Перемогу.

Ірина Каплій:

Маємо термінове звернення від 1 батальйону 110 бригади. Під час виконання бойового завдання, окремих підрозділ РЕБ втратив багато технічних засобів. Багато чого хлопці змогли відновити за власні кошти, але є термінова потреба у зарядній станції.

Збір терміновий, просимо долучитися усіх хто за Україну!

Картка для донатів 5169360024359410.

Алла Романець:

Я, разом із волонтерками «Гадяцькі шалені бджілки» займаюся дуже важливою і необхідною справою - дбаю про тепло наших котиків-Захисників. Зараз, коли похолодало, наша підтримка їм дуже важлива!

На даний час у нас гостра потреба у парафіні та воску. Ми будемо вдячні за будь-яку вашу допомогу. Долучайтесь і підтримуйте наших Захисників. Адже наше життя у їхніх руках!

Карта для донатів: 4441111040215935

(Романець Алла, Монобанк).

Крістіна Нижник:

Друзі, нам знову потрібна ваша допомога. Наші Захисники потребують простих, але дуже важливих речей — світла й тепла в окопах. Окопна свічка може зігріти, підсушити одяг і навіть приготувати теплий напій.

Ми виготовляємо їх власноруч, але зараз бракує основного матеріалу — парафіну.

Тому відкрили банку для збору коштів на закупівлю:

Номер картки банки: 4874100029429423.

Номер картки ПриватБанк:

5168745110089791.

Даша Москаленко:

Прошу підтримати збір коштів на придбання автомобіля для виконання бойових завдань для підрозділу, де проходить службу наш земляк Юрій Сметаненко.

Номер карти банки: 4874100022992989.

Марина Іщенко:

Мій чоловік разом із побратимами відкрив збір на авто, необхідне для перевезення спеціальної апаратури, яка допомагає моніторити небо та вчасно виявляти повітряні загрози.

Карта: 4149499085803227 (Іщенко М.М.)

МІЛЬЙОН ГРИВЕНЬ НА РЕМОНТ ТРАС - ДЕ ОНОВИЛИ ДОРОГИ КОШТОМ ГРОМАД

Державні траси мають фінансуватися з центрального бюджету, проте громади можуть виділяти власні кошти на їхнє утримання. Зокрема, на Полтавщині ремонт проблемних ділянок співфінансували дві громади у 2025 році. Про це стало відомо з інформаційного запиту ЗМІСТу.

Протягом останніх років фінансування ремонту та утримання автомобільних доріг загального користування державного значення на Полтавщині частково здійснювалося коштом місцевих громад. У період з 2022 по 2024 рік кошти з місцевих бюджетів на ремонт трас не залучалася.

Активність громад у питанні співфінансування припала на 2025 рік. Зокрема, Лохвицька міська рада спрямувала 220 тисяч гривень на експлуатаційне утримання ділянки автодороги Р-60 Кролевець – Конотоп – Ромни – Пирятин у межах міста.

Найбільший внесок зробила Лютенська сільська рада Миргородського району, виділивши 1 мільйон гривень на ремонт покриття траси Т-17-25 Гадяч – Миргород у межах села Рашівка.

Станом на березень 2026 року нові надходження із бюджетів територіальних громад на ремонт державних доріг не зафіксовані. Подібна практика співфінансування дозволяє громадам оперативно вирішувати питання критичних ділянок доріг, що мають загальнодержавне значення, але проходять через населені пункти.

Основні зусилля дорожників зараз зосереджені на ключових логістичних артеріях, що проходять через область. Ямковий ремонт проводять на таких трасах:

М-03 Київ – Харків;

Н-12 Суми – Полтава;

Н-31 Дніпро – Решетилівка;

Р-42 Лубни – Миргород – Опішня.

Як пояснюють у Службі відновлення та розвитку інфраструктури у Полтавській області, ямковість – це наслідок температурних гойдалок. Вода потрапляє в мікротріщини асфальту, замерзає та розширює їх, руйнуючи полотно. Ситуацію погіршує постійний рух важких фур та природна зношеність доріг.

Із мережі

ОБРАЛИ ФАХІВЦЯ ІЗ СУПРОВОДУ ВЕТЕРАНІВ ТА ДЕМОБІЛІЗОВАНИХ

Наталія Тарабаріна розпочала роботу в Лютенській громаді на посаді фахівця із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб у комунальному закладі «Центр надання соціальних послуг». Рішення затверджене комісією з відбору кандидатів на посаду Миргородської районної військової адміністрації, від 2 квітня 2026 року.

Із мережі.

ВІДКРИЮТЬ ДВА ЦЕНТРИ ПСИХОСОЦІАЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ

У громадах Полтавщини з'являться нові центри, де жителі зможуть отримати комплексну психологічну та соціальну допомогу. Про це повідомили у Полтавській ОВА.

Центри працюватимуть за таким підходом: допомогу надаватиме команда психологів, психіатрів, соціальних працівників, фізичних терапевтів та юристів. Громади отримають фінансування на ремонт приміщень, закупівлю обладнання та оплату праці спеціалістів.

Також передбачено купівлю автомобіля для мобільної бригади, яка зможе надавати допомогу у віддалених населених пунктах. Відкриття заплановане на 2026 рік.

ОДНИМ РЯДКОМ

В Україні завершили оновлення правопису – тепер він офіційно став єдиним стандартом державної мови. Це означає, що перехідний період закінчився, а мовні норми остаточно уніфіковані.

*****

У ніч на 4 квітня ворог здійснив атаку на інфраструктурні об'єкти групи «Нафтогаз», розташовані на території Полтавської області. Для удару російські війська використали безпілотники. Внаслідок влучання на одному з об'єктів спалахнула пожежа. Ситуацію ускладнило те, що через деякий час ворог завдав повторного удару по тій самій локації. За попередніми даними, внаслідок обстрілів ніхто не постраждав. Енергетики та фахівці «Нафтогазу» працюють над стабілізацією ситуації.

*****

На фасаді Качанівської гімназії відкрили меморіальну дошку пам'яті полеглого Захисника – Вадима Кучеренка.

*****

Екологічна бригада «Пролісок» Гадяцького ліцею №1 імені Олени Пчілки серед 40 найкращих колективів із 29 територіальних громад області посіла II місце на зональному етапі XXXIV обласного конкурсу-огляду колективів екологічної просвіти «Земля – наш спільний дім».

*****

У Малих Будищах та Біленченківці проведено роботи з благоустрою кладовища, зокрема встановлення паркану. Це знак поваги до наших рідних, які відійшли, і турбота про чистоту та гідний вигляд місця спочинку.

*****

КЗ «Гадяцька школа мистецтв» Гадяцької міської ради відсвяткував 65 років. Із нагоди ювілейного дня народження закладу в ККЗ «Дружба» відбувся благодійний тематичний захід «Зв'язок поколінь» - зібрано 8400 гривень, які будуть спрямовані на підтримку наших Захисників.

*****

ДП «Ліси України» планує придбати нову техніку для боротьби з пожежами - два спеціалізовані автомобілі для лісової охорони, очікуваною вартістю 11 мільйонів гривень. Про це відомо із сайту закупівель «Prozorro». Техніку закуповують для філії «Слобожанський лісовий офіс», яка працює, зокрема, і на території Полтавщини.

*****

У Гадячі провели благодійний турнір «Spring volleyball 2026». У запеклій боротьбі перемогу здобула команда м. Гадяч. II місце - м. Зіньків, III - м. Лебедин.

*****

У Дніпрі, 4 квітня, відбувся чемпіонат України з кіокушинкай карате за участі майже 500 спортсменів з різних куточків країни. Гадяччину представляли сім учасників із Краснолуцької та Великобудичанської громад. Золото вибороли Дарина Довгополик, Олег Шевченко. Третє місце посіли Дмитро Сиротюк та Христина Сенченко. Усі призери отримали медалі та дипломи.

*****

На Полтавщині сума задекларованого доходу зросла до 2 мільярдів гривень. Серед лідерів декларування першість посів Полтавський район, там подали 950 декларацій на суму, що становить 992,4 млн грн. У Кременчуцькому районі подали 679 декларантів на суму в 485,9 млн грн. Водночас у Миргородському районі 293 особи задекларували близько 148 млн грн, а у Лубенському районі – 252 декларації на суму доходів у 255,5 млн грн.

*****

7 квітня, нашому земляку – військовослужбовцю Дмитру Бажанову вручили медаль «Захиснику Вітчизни». Це заслужене визнання сміливості, сили духу та щоденного подвигу в ім'я України.

*****

У Лютенській громаді оголосили місячник чистоти та благоустрою. Всіх просять провести санітарне прибирання та благоустрій територій (централізоване вивезення сміття від кладовищ проведуть 17 квітня).

РОЗКРАДАННЯ НА ТЕНДЕРАХ

Служба безпеки України, Бюро економічної безпеки та Офіс генерального прокурора викрили протиправну схему розкрадання коштів АТ «Укр-газвидобування», що призвела до збитків 295 млн грн.

Слідство встановило, що посадові особи приватного товариства спільно з посадовими особами державного підприємства організували механізм завищення вартості продукції під час державних закупівель.

Для реалізації схеми залучили підконтрольні підприємства, які подавали узгоджені між собою комерційні пропозиції, створюючи видимість конкуренції. У такий спосіб забезпечувалася перемога заздалегідь визначеної компанії, тоді як інші «учасники» виступали формально або з неконкурентними пропозиціями.

Надалі продукцію закуповували у виробників за ринковими цінами, однак перед постачанням державному підприємству її оформлювали через ланцюг підконтрольних компаній, штучно збільшуючи вартість.

«Підставні компанії купували необхідні для видобутку газу матеріали за реальними ринковими цінами. Далі ці товари багаторазово «перепродавалися» фірмами одна одній. Фіктивні угоди штучно завищували ціну реагентів у 2-3 рази. Зрештою продукцію продали державній компанії через тендер за максимальною вартістю», - повідомив генеральний прокурор Руслан Кравченко.

Отриману різницю між реальною та задекларованою вартістю учасники схеми виводили у готівку та розподіляли між собою.

У межах реалізації схеми укладено 13 договорів поставки. Сума переоплати, що перевищує ринкову вартість товарів, становить 295 млн грн.

В «Укргазвидобуванні» відреагували на розслідування та зазначили, що компанія зацікавлена у тому, щоб у результаті були встановлені всі обставини справи, а завдані державі та компанії збитки — повністю компенсовані.

Йдеться про кримінальне провадження, відкрито восени 2022 року, щодо дій колишнього співробітника компанії та представника підрядної організації.

Нове керівництво «Укргазвидобування» надає правоохоронним органам усю необхідну інформацію у цій справі на всіх етапах розслідування.

БЕБ

ПРАВИЛА БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС АТАКИ ВОРОЖИХ БПЛА

Працівники Управління вибухотехнічної служби поліції Полтавщини нагадують, як розпізнати небезпеку в повітрі, де краще переконатися загрозу та чому категорично заборонено наближатися до уламків збитих безпілотників.

Під час повітряної тривоги та атаки БПЛА:

- Негайно прямуйте в укриття.
- Якщо до найближчого укриття далеко, залишайтеся в приміщенні, де вас від вулиці відділяють щонайменше дві стіни.
- Не стійте біля вікон, скляних вітрин. Не ховайтеся всередині автомобілів.

Якщо атака застала на вулиці:

- Ляжте на землю в будь-яке заглиблення.
- Закрийте голову руками або сумкою, відкрийте рот.
- Тримайтеся якомога далі від будівель.
- При виявленні БПЛА або його уламків:
- Категорично заборонено наближатися до залишків безпілотників.
- Заборонено пересувати, розбирати або забирати уламки.
- Відійдіть на безпечну відстань (не менше 100 метрів).
- Негайно повідомте за номером 102.

ШПИГУВАВ ЗА ЕШЕЛОНАМИ УКРЗАЛІЗНИЦІ Й ППО

Співробітники Служби безпеки України та прокуратури затримали мешканця Полтавщини, якого повідомили про підозру у державній зраді за тим, що він передавав інформацію фсб росії про рух військових ешелонів та позиції протиповітряної оборони.

За даними слідства, безробітний полтавець у лютому 2026 року зацікавився пропозиціями підробітку в сумнівних телеграм-каналах і потрапив у поле зору російських спецслужб. Кураторка з фсб росії вербувала його дистанційно й скеровувала виконувати завдання з розвідки логістики та оборонних позицій.

У рамках вказаного завдання агент приїхав на Волинь у березні та орендував квартиру безпосередньо біля залізничної станції. На підвіконні тимчасового помешкання він встановив мобільний телефон для віддаленої трансляції руху вантажних ешелонів Укрзалізниці, що дозволяло ворогу вираховувати графіки постачання та готувати прицільні удари по логістиці Збройних сил України.

Окрім спостереження за залізницею, фігурант відстежував пересування мобільних вогневих груп. Слідчі зафіксували його фотографування позицій української протиповітряної оборони як на Волині, так і на території Полтавщини. Зібрану інформацію він пересилала представниці фсб через анонімний чат, використовуючи заздалегідь узгоджені кодові слова та піктограми.

За зраду державі вороги обіцяли йому невелику винагороду — 3 тисячі гривень, проте слідство встановило, що ці кошти йому так і не виплатили.

Військові контррозвідники затримали підозрюваного та вилучили кілька смартфонів із матеріалами, які свідчать про протиправну діяльність. Наразі чоловік перебуває під вартою і йому повідомлено про підозру у державній зраді, вчиненій в умовах воєнного стану за частиною 2 статті 111 Кримінального кодексу України. За таку кваліфікацію загрожує довічне позбавлення волі з конфіскацією майна.

Розслідування триває, проводяться слідчі та процесуальні дії для з'ясування всіх обставин співпраці підозрюваного з фсб росії та каналу передачі отриманих даних.

ВИБУХОНЕБЕЗПЕЧНІ ПРЕДМЕТИ

Фахівці вибухотехнічної служби протягом місяця здійснили понад 150 виїздів через вибухи та виявлення підозрілих об'єктів в Полтавській області. Вони обстежили територію загальною площею майже 27 гектарів — це приблизно як 38 футбольних полів. У результаті виявили 700 вибухонебезпечних предметів та 1,3 кілограми вибухових речовин.

ПРОДАВЧИНЯ НАМАГАЛАСЯ ПІДКУПИТИ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ

В одному з населених пунктів Гадяцької громади продавчиня магазину запропонувала поліцейським неправомірну вигоду. Під час проведення превентивних заходів, спрямованих на запобігання правопорушенням у сфері незаконного обігу фальсифікованих тютюнових та алкогольних виробів, дільничний поліцейський спільно з інспектором сектору «Служба освітньої безпеки» 1 квітня виявили факт реалізації тютюнової продукції без відповідної ліцензії.

Під час складання адміністративних матеріалів жінка запропонувала поліцейським неправомірну вигоду з метою уникнення відповідальності. Правоохоронці попередили її про кримінальну відповідальність за такі дії та викликали слідчо-оперативну групу для документування правопорушення.

Слідчим підрозділом поліції відділення №1 (м. Гадяч) розпочато досудове розслідування за ч. 1 ст. 369 (пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди службовій

ПОЛТАВЩИНА СЕРЕД РЕГІОНІВ ІЗ НАЙБІЛЬШОЮ КІЛЬКІСТЮ ВИКРИТИХ ОЗГ

За результатами 2025 року Полтавська область посіла шосте місце в Україні за кількістю викритих організованих злочинних груп (ОЗГ), упродовж року на території регіону було викрито 25 таких угруповань. Про це йдеться у звіті Офісу генеральної прокуратури за 2025 рік.

За чисельністю викритих злочинних угруповань Полтавщина поступилася п'яти областям та столиці. Розподіл за лідерами виглядає так:

- Київ — 62 угруповання;
- Львівщина — 44 угруповання;
- Дніпропетровщина — 43 угруповання;
- Одещина — 33 угруповання;
- Київська область — 28 угруповань;
- Полтавська область — 25 угруповань.

У суди скеровано обвинувальні акти щодо всіх 25 викритих на Полтавщині груп. Для порівняння, у сусідній Харківській області до суду передано 22 справи, тоді як у Сумській і Чернігівській областях — по 14 справ.

В Україні у 2025 році було нейтралізовано загалом 677 організованих злочинних угруповань, до складу яких входило понад 3 тисячі осіб. Більшість викриттів — 496 угруповань — здійснили підрозділи Національної поліції.

Серед пріоритетних напрямів прокурорських і правоохоронних розслідувань виокремлюють такі сфери:

Бюджетна сфера: викрито 76 угруповань, що займалися розкраданням коштів під час державних та місцевих закупівель;

Наркотрафік: ліквідовано понад 160 угруповань, вилучено близько 152 кг наркотичних засобів та 449 кг психотропних речовин;

Корупція: припинено діяльність 56 груп зі зв'язками в органах влади.

Загальні збитки від діяльності організованих угруповань по країні оцінюють у близько 5,7 млрд грн; для забезпечення відшкодування шкоди накладено арешт на майно підозрюваних вартістю понад 2 млрд грн.

ГОТУВАВ ТЕРАКТ У ШКОЛІ ЗА 70 ТИСЯЧ ГРИВЕНЬ

У селі Малі Будища, Полтавської громади, 16-річний хлопець травмувався після підризу саморобної вибухівки в гаражі. Вказівки та гроші для її виготовлення він отримував через соцмережі від кураторів, які можуть перебувати за кордоном.

Як повідомляє «Суспільне Полтава», посилаючись на голову Опішнянської громади Миколу Різника та старосту села Юрія Жижурі, хлопець налагодив контакт з особою в мережі. Той надіслав йому кошти на придбання необхідної сировини (зокрема, селітри) та керував процесом створення вибухівки у прямому ефірі. Під час трансляції і сталася детонація.

За інформацією Головного управління Національної поліції в Полтавській області, подія сталася 3 квітня близько 19:00. Вибух пролунав у гаражному приміщенні на території приватного домогосподарства. На місце оперативно прибули медики швидкої допомоги, які доставили пораненого хлопця до лікарні, де йому зараз надають усю необхідну допомогу.

Унаслідок вибуху гаражне приміщення зазнало руйнувань, а підліток отримав опіки та осколкові поранення. За словами старости села Юрія Жижурі, хлопця вже перевели з реанімації, його стан стабілізувався. Медики вилучили з його тіла елементи ураження — металеві частини та алюмінієву стружку.

Докази спілкування з імовірним замовником знайшли рідні підлітка — його акаунт був підв'язаний на телефоні старшого брата. У листуваннях виявили квитанції про переказ коштів на матеріали. За словами Миколи Різника, юнака могли готувати для масштабнішого злочину — доставки готової вибухівки до місцевої школи та дитсадка. За це йому обіцяли заплатити 70 тисяч гривень.

Цю інформацію наразі перевіряють слідчі. Нагадаємо, поліція відкрила кримінальне провадження за частиною 1 статті 263-1 Кримінального кодексу України (незаконне виготовлення вибухових речовин чи вибухових пристроїв). Просимо посилити контроль за дітьми.

У МИРГОРОДІ ВІДНОВЛЯТЬ ПОСЛУГУ З ЕКЗАМЕНАЦІЇ ВОДІЇВ

Відновлення зручних та доступних сервісів для жителів громади залишається одним із пріоритетних завдань. Це питання стало головною темою робочої зустрічі, у якій взяли участь Миргородський міський голова Сергій Соломаха, т.в.о. голови Миргородської РВА Михайло Коркішко, заступник начальника Головного сервісного центру МВС - начальник регіонального сервісного центру МВС у місті Києві Павло Сорока та заступник начальника регіонального сервісного центру МВС у Харківській, Полтавській та Сумській областях Ірина Пархоменко.

Під час візиту учасники зустрічі оглянули приміщення сервісного центру, щоб детально спланувати обсяг необхідних робіт. Головна мета – забезпечити швидкий запуск послуги, на яку вже давно чекають майбутні водії нашої громади та всього району. Наразі визначені конкретні кроки, що включають як технічну підготовку бази, так і фінансове забезпечення ініціативи.

Для повноцінної роботи екзаменаційного класу та практичної частини іспитів першочерговою потребою є придбання двох сучасних спеціалізованих автомобілів та проведення поточного ремонту приміщень. Розуміючи важливість цього питання для людей, Миргородська громада долучиться до процесу оновлення матеріально-технічної бази, аби максимально пришвидшити запуск сервісу. Адже це дозволить кандидатам у водії отримувати якісний сервіс безпосередньо у Миргороді, не витрачаючи час та ресурси на поїздки до інших центрів.

Важливою складовою реалізації проекту стала консолідація зусиль різних рівнів. Ініціативу, яку підтримав міський голова Сергій Соломаха, розділили й інші громади Миргородського району, що гарантували свою участь у співфінансуванні.

Повернення екзаменації підтвердить статус Миргорода, як важливого регіонального осередку надання державних послуг. Попереду ще етап технічної реалізації, проте завдяки чіткій координації дій із представниками МВС та підтримці сусідніх громад запуск оновленого сервісу стає реальністю вже найближчим часом.

У той же час, в Гадячі вже кілька років поспіль неможливо здати на права — і це не просто «тимчасова проблема», а наслідок рішень на рівні області. Нагадаємо, усе почалося у 2023 році. Тоді в Україні запустили пілотний проект із «прозорих іспитів» у сервісних центрах МВС. У результаті по всій Полтавській області залишили лише кілька центрів, де можна скласти іспити — Полтава, Кременчук і Лубни. Гадяч у цей список не потрапив — і з того часу скласти іспит у місті фактично неможливо.

Хоча парадокс у тому, що автошколи працюють, людей навчають, навіть планували відновити послугу. У 2023 році міська рада виділяла кошти на спеціальне екзаменаційне авто, щоб іспити залишилися в місті. Але це не допомогло — систему централізували, і рішення приймаються не на місцевому рівні.

У 2024–2025 роках ситуація так і не змінилася. Гадяцький сервісний центр продовжує працювати, але лише для реєстрації авто чи обміну посвідчення — без іспитів.

Тож сьогодні гадячани змушені їхати в інші міста: Полтава, Кременчук, Лубни. А дехто навіть їде в сусідню Сумську область — наприклад, в Охтирку, бо там ближче і послуга більш доступна.

Проте, це створює купу проблем: черги, відсутність талонів, витрати на дорогу і втрачений час. Фактично маємо ситуацію: місто є, автошколи є, люди є — а можливості здати на права на місці немає вже з 2023 року.

До речі, на цьому фоні сьогодні особливо показово виглядає ситуація в Миргороді — там послугу поступово відновлюють. Тобто в одних містах можливості повертаються, а Гадяч знову залишається ні з чим.

МИНУЛЕ БЛИЖЧЕ, НІЖ ЗДАЄТЬСЯ

Уявіть: ви копаєте могилу на старому цвинтарі, а лопата вдаряється об щось тверде, проте ламке. А потім виявляється, що це місце вже зайняте! Але — десь 1600 років тому!

На Миргородщині під час підготовки свіжого місця для поховання випадково натрапили на ще давніше. На звичайному сільському цвинтарі випадково був знайдений рідкісний комплекс гончарного посуду черняхівської культури та залишки поховання.

Це чергове підтвердження того, що минуле ближче, ніж здається. Ми могли б сказати, що то земля «віддала» ці безцінні предмети, але це не зовсім так. Адже віддали їх люди — Олександр Кобізький і його донька Юлія.

Олександр був безпосереднім свідком-копачем на цвинтарі в с. Велика Обухівка, що на Миргородщині, а завдяки ініціативі Юлії Кобізької та її давнім контактам з В'ячеславом Шерстюком, ці предмети опинилися у Центрі археології, а отже збереглися для науки.

Тож що було в «могілі під могилою»? Серед знахідок кілька людських кісток та три посудини: маленький опуклобокий сірий горщик з шамотом, розвал сіроглиняної тонкостінної тарілки (яка ще буде реставруватися) та окраса супровідного інвентарю — рідкісна, велика чорно лощена «тривуха» ваза.

У «Центрі охорони та досліджень пам'яток археології» Полтавської обласної ради вже начебто звикли до горщиків, а тут така вишукана форма, що нагадує античні зразки, але зі своєю специфікою. Посуд «черняхівців» поділявся на три категорії: кухонний, столовий та посудини-сховища. Перший слугував для приготування їжі на вогні, третій — для зберігання, а до другого, столового, і належить наша «тривуха» ваза. Найімовірніше вона та її «родичі» слугували для урочистих подій, адже їх радше знаходять в похованнях, ніж на поселеннях, де частіше побутують миски.

Такі тривухі посудини з плоским вінцем, прикрашені орнаментами чи символічними зображеннями, є ха-

рактерними предметами черняхівської культури. Існує навіть версія що такий посуд був призначений для магичних дій, на що можуть вказувати і потріпні вушка розміщені абсолютно не зручно як для використання в побуті. Або ж її використовували для змішування вина, копіюючи римські бронзові аналоги.

Як би там не було — це не просто посуд. Це ритуальні предмети, які мали супроводжувати померлого у потойбіччя. Вони німі свідки часів коли на наших землях панувала черняхівська культура — дивовижний сплав готських, сарматських та ранньослов'янських традицій.

«А як щодо кісток?», — можливо запитає уважний читач. Наразі вже готовий попередній антропологічний звіт про знахідки — похований був чоловіком приблизно 45 років.

Ким був похований? Які секрети зберігає ця сіра та чорна кераміка, створена на гончарному колі ще до навали гунів? Над пошуком відповідей на ці питання працюватимуть далі.

До речі, в околицях села Велика Обухівка є два селища черняхівської культури, перше відкриття ще в далеких 1970-х рр. Євгеном Горюновим та ще одне, віднайдене у 2010-х В'ячеславом Шерстюком. Ймовірно, саме їх мешканці й полишили даний ґрунтовий могильник, перші сліди якого вдалося зафіксувати. І вже як «добра традиція» для деяких подібних могильників пізньоримського часу — поруч у межах того ж кладовища знаходиться стародавній курган, в якому, можливо, також можуть міститися поховання цього часу.

За повідомленням «Центру охорони та досліджень пам'яток археології»

ПРЕМІЮ ІМЕНІ ОЛЕНИ ПЧІЛКИ ПОСТАВИЛИ НА ПАУЗУ

Ім'я Олени Пчілки посідає особливе місце в історії української культури. Письменниця, перекладачка, фольклористка, активна громадська діячка, вона була однією з тих постатей, які формували інтелектуальне та духовне підґрунтя української нації. Її життя і творчість тісно пов'язані з Гадячем — містом, що й сьогодні зберігає пам'ять про свою видатну землячку. Саме тому заснування Літературно-мистецької премії її імені стало не лише актом вшанування, а й важливим кроком у розвитку сучасної української дитячої літератури та книжкового мистецтва.

Від часу свого започаткування у 2007 році премія стала вагомим культурною подією, яка щороку об'єднувала авторів, художників-ілюстраторів, видавців і читачів з усієї України. Ініціаторами та співорганізаторами премії виступили Національне видавництво дитячої літератури «Веселка» (одне з найстаріших і найавторитетніших дитячих видавництв країни) та Гадяцька міська рада. Завдяки їхній співпраці було створено не просто конкурс, а повноцінний культурний майданчик, де оцінюється не лише зміст творів, а й художній рівень оформлення книги, її естетика та вплив на юного читача.

Традиційно урочисті події, пов'язані з врученням премії, відбувалися саме у Гадячі. Це надавало премії особливого символізму: у місті, де жила й творила Олена Пчілка, щороку відзначали нові здобутки українських митців. Таким чином, Гадяч став не лише географічною точкою проведення заходу, а й важливим культурним центром, що об'єднує традицію і сучасність.

За роки свого існування премія здобула авторитет у літературному середовищі. Вона відкривала нові імена, підтримувала вже відомих авторів, сприяла популяризації якісної української дитячої книги. Особливо цінним є те, що премія відзначає як літературну складову, так і мистецьку — ілюстрацію, дизайн, поліграфічне виконання. У цьому сенсі вона формує комплексне бачення книги як культурного явища.

Однак 2025 рік став винятком у звичному перебігу подій. Упродовж року низка форс-мажорних обставин суттєво вплинула на діяльність співорганізаторів

премії. Зокрема, виникли серйозні технічні труднощі, пов'язані з втратою доступу до частини офіційних ресурсів і поштових скриньок. Це унеможливило повноцінну комунікацію з учасниками та належне дотримання процедур, передбачених положенням про премію.

У таких умовах організатори опинилися перед непростим вибором: або проводити премію формально, ризикуючи її репутацією, або ж ухвалити відповідальне рішення і зберегти її стандарти. Було обрано другий шлях.

Спільним рішенням Національного видавництва дитячої літератури «Веселка» та Гадяцької міської ради Літературно-мистецьку премію імені Олени Пчілки 2025 року офіційно визнано такою, що не відбулася. Відповідно, цього року Гадяч не прийматиме традиційних урочистостей і не стане місцем вручення відзнак.

Це рішення, безумовно, стало непростим як для організаторів, так і для учасників. Адже за кожною поданою роботою стоїть праця автора, художника, редактора — цілої команди, яка створює книгу. Очікування результатів, творча надія, бажання бути почутими — усе це є невід'ємною частиною будь-якого конкурсу.

Водночас організатори наголошують: цей крок є вимушеним, але необхідним для збереження довіри до премії. Прозорість процедур, рівність умов для всіх учасників, відповідність високим стандартам — саме ці принципи залишаються визначальними.

Важливо, що подані у 2025 році роботи не втратять своєї актуальності. Наразі опрацьовується можливість перенесення їх розгляду на 2026 рік. Учасників закликають відновити зв'язок з організаторами через нову електронну адресу, адже частина контактів була втрачена. Сьогодні триває активна робота над відновленням усіх організаційних процесів. Організатори налаштовані не просто повернутися до звичного формату, а вивести премію на новий рівень — сучасний, стійкий до викликів і відкритий до ширшої аудиторії.

Попри тимчасову паузу, Літературно-мистецька премія імені Олени Пчілки зберігає своє значення. Вона залишається важливим інструментом підтримки української книги, простором для творчого розвитку та символом культурної тягlosti. І, без сумніву, той день, коли у Гадячі знову зберуться автори, художники й читачі, щоб відзначити нові здобутки, стане ще більш очікуваним і знаковим.

«БМ»

«БМ»

МИРГОРОДСЬКИЙ М'ЯСОКОМБІНАТ
ДОРОГО закуповує у населення
Корів, биків, телят, коней, свиней
Перевезення худоби для власних потреб
Термінові виклики. Цілодобово.
Тел. 0991320345, 0507448292,
0686654510, 0662004350

КУПЛЮ ТЕЛИЦЬ, КОРІВ, БИКІВ, КОНЕЙ, БАРАНІВ
ВИМУШЕНИЙ ЗАБІЙ
Дорого
Самовивіз. Цілодобово Руслан
Тел. 066-636-06-16

ДОРОГО
ЧЕРЕЗ ВАГИ ЗАКУПОВУЄМО
БИКІВ, КОРІВ, ТЕЛИЦЬ, КОНЕЙ ТЕЛ.
ПРЕДСТАВНИКИ 066-697-77-11
М'ЯСОКОМБІНАТУ 096-017-68-61

ЗАКУПОВУЄМО ДОРОГО
ЧЕРЕЗ ВАГИ
КОРІВ, БИКІВ, ТЕЛИЦЬ
НА УТРИМАННЯ ТА М'ЯСО
ДОРІЗ / ПЕРЕВЕЗЕННЯ ХУДОБИ
Тел. 0999-16-999-2, 067-729-80-56

ЗАКУПОВУЄМО ДОРОГО
БИКІВ КОРІВ ТЕЛИЦЬ
Важимо Доріз Цілодобово Тел. 068-117-99-86
095-466-35-41

КУПЛЮ КОРІВ, БИКІВ, ТЕЛИЦЬ, КОНЕЙ
Висока ціна. Вигідні умови.
Термінові виклики за вимушеним дорізом
ЦІЛОДОБОВО 0991447457
0987518586

КУПУЄМО ПАЇ
ДОРОГО НАДІЙНО ШВИДКО
Тел. 068 39 97 872

ДОРОГО КОРІВ БИКІВ ТЕЛИЦЬ
ЗАКУПОВУЄМО ВРХ Доріз. Важимо
ЦІЛОДОБОВО КОНЕЙ
Харківський м'ясокомбінат
Тел. 096-020-31-22, 066-689-25-09

ПРОДАМ КУРЕЙ-НЕСУЧОК
віком 4-12 місяців та ПІДРОЩЕНИЙ МОЛОДНЯК ПТИЦІ
курчата добові та підрощені м'ясо-яєчної породи, каченята, муларди, гусенята
Тел. 066 6681584, 097 10 77 639

КУПИМО ВАШ ЗЕМЕЛЬНИЙ ПАЙ
У оренді та без оренди
Швидке оформлення документів
Гарантована оплата Тел. 066 668 06 93
068 746 47 47

КУПУЄМО ЗЕМЕЛЬНІ ПАЇ
ДОРОГО
ТЕЛ. 066 4539942
096 3130536

ТЕЛЕФОН
редакції:
050 8011885

КУПЛЮ
Кіз, цапів – 12-15 грн/кг
Овець вгодованих – 60 грн/кг
Електронні ВАГИ Олег
Тел. 068 738 11 70

ОБОВ'ЯЗКОВО ПЕРЕДПЛАТИ ГАЗЕТУ на 2026 рік

Наш індекс – 90119

Вартість:
1 міс. – 77 грн
3 міс. – 231 грн
6 міс. – 462 грн

Для оформлення звертайтеся у відділення «Укрпошти» або до листоноші

СКІЛЬКИ ПОТРІБНО ЗАРОБЛЯТИ, ЩОБ ЖИТИ В ДОСТАТКУ

Українці вважають, що для «нормального життя» достатньо 20-40 тис. грн на місяць, тоді як рівень достатку починається від 120-200 тис. грн, а заможність – від 400 тис. грн. Водночас більшість не вірить, що такого рівня можна досягти виключно власною працею, що свідчить про глибoku кризу довіри до економічних правил. Про це свідчить опитування ГО «Загорій Фаундейшен» та Центру «СОЦИС». Для більшості українців «жити добре» – це передусім про базову стабільність.

Йдеться не про розкіш, а про комфортне, спокійне життя без постійного фінансового тиску. Люди хочуть мати роботу, яка приносить задоволення, стабільний дохід і відсутність боргів – саме ці фактори назвали ключовими понад половина респондентів.

У грошовому вимірі такий рівень життя оцінюють у межах 20-40 тисяч гривень на місяць на одну людину. Зазначається, що це своєрідний «мінімум комфорту», який дозволяє закривати базові потреби і не жити від зарплати до зарплати.

Втім, поняття «достатку» українці трактують значно ширше. Для громадян це вже не просто стабільність, а можливість планувати майбутнє, накопичувати, подорожувати та інвестувати у власний розвиток. «Жити в достатку» означає мати:

- фінансову подушку безпеки;
- стабільний дохід або власний бізнес;
- можливість витратити на освіту, подорожі та якісне життя.

Очікуваний рівень доходу для цього – 120-200 тисяч гривень на місяць. Рівень «заможного життя» українці асоціюють уже з повною фінансовою свободою. Йдеться не тільки про високі доходи, а й можливість не обмежувати себе у витратах, допомагати іншим і впливати на суспільство. Щоб вважатися заможним, за оцінками респондентів, потрібно заробляти понад 400 тисяч гривень на місяць. У цьому випадку гроші сприймаються як інструмент не лише для комфорту, а й для впливу, статусу та реалізації масштабних цілей.

Цікаво, що багатство в Україні має подвійне сприйняття. З одного боку, це символ можливостей, якості життя та свободи. З іншого – значна частина громадян пов'язує великі статки з корупцією або нечесними способами заробітку. Більшість українців (54%) не впевнені, що успіх можна досягти виключно власними зусиллями. Лише 40% допускають таку можливість і то переважно з обережним оптимізмом.

Сьогодні структура витрат українців залишається досить напруженою, адже близько 84% бюджету йде на базові потреби – їжу, комунальні послуги, необхідні товари. Втім, у «ідеальному сценарії» українці хочуть змінити цей баланс:

- зменшити витрати на базові потреби до 46%;
- збільшити витрати на дозвілля до 19%;
- відкладати та інвестувати також близько 19%.

Зазначається, що також домінує недовіра до чесності збагачення: понад половина респондентів оцінює чесність збагачення як низьку (разом негативні оцінки – 53%). Високі оцінки чесності – маргінальні: тих, хто вважає, що багаті заробили чесно, в рази менше за тих, хто вважає протилежне (11%).

В той же час 79% опитуваних погоджуються, що якщо багата людина чесно платить податки, то вона має право витратити свої доходи як хоче.

Українці очікують від бізнесу створення робочих місць (59%, тоді як оцінка того, що бізнес вже реально це робить 52%), чесної сплати податків (53% проти 53%), підтримки оборони та ветеранів (50% проти 37%), участі у відбудові громад (29% проти 21%), інвестицій в освіту/молодь (22% проти 9%) та розвитку медицини/науки (19% проти 6%).

Щодо благодійності, то згідно з результатами опитування, майже 70% українців ніколи або майже ніколи публічно не дякують бізнесу за їхню благодійність.

Майже половина українців (47%) найбільше довіряють благодійності бізнесу, коли вона підтверджена фактами, цифрами та звітами, 41% більше довіряють благодійності, коли бачать реальні історії людей, 37% очікують прозорості та підтвердження незалежними джерелами, і лише 11% довіряють зверненням лідерів компанії.

Zagoryi Foundation – лабораторія соціальних проектів, підтримана співвласниками Катериною та Глібом Загоріями, відповідно директоркою ради директорів та співвласником фармкомпанії «Дарниця».

Польовий етап досліджень був виконаний у листопаді 2025 року через телефонне інтерв'ю, яке охопило 2000 повнолітніх громадян України (18+). Опитування є репрезентативним за ознаками віку, регіону, освіти, типу населеного пункту (місто/ село), області проживання, рівнем доходу. Статистична похибка вибірки +/- 2,6%.

ЗВІТУЄМО

Олена Гонтова:

«Толя, твої гостинці доїхали! Усі мої побратими дякують. І я дякую тобі за постійну допомогу. Ти завжди поруч і не стоїш осторонь. Ми підпишемося на нашому прапорі і в знак подяки надішлемо їх тобі!»

Олександр Плаксіні:

«Звітую: придбано 540 кг дроту для виготовлення шрапнелі, отже «орки» помруть не з голоду. Слід зазначити, що із 3060 гривень, зазначених у документах, із донатів сплачено лише 1060 гривень, решту додав робітник заводу, син якого захищає нас на фронті. Честь обом!»

Окрема подяка одному з місцевих підприємств за допомогу з доставкою дроту.

До речі, днями, ще майже 10 кг скоб для кріплення скідів, заготовки для яких отримано від «САВВАТС», відправлено у війська.

Але через виснаження «покладів» безкоштовного дроту змушені витратити кошти на його закупівлю, тому прошу долучитися до збору коштів:

- банка в магазині «Продукти» за заводом «Горизонт»;
- банка на «База Луць»;
- банка в магазині Веприцької пекарні, керівництву якої висловлюємо окрему подяку за регулярну допомогу.

Потребуємо дріт в'язальний 5-7мм будь-якої довжини в будь-якому стані в необмежених кількостях. Вистоїмо?»

Оксана Колібабчук:

«У команди волонтерського руху «Незламні сітки» — по-особливому теплий, світлий і продуктивний тиждень. Ми отримали 2800 гривень донатів із благодійного концерту КЗ Галяцької школи мистецтв «Зв'язок поколінь», який відбувся в ККЗ «Дружба». І це не просто кошти — це підтримка, це єдність, це віра в наших захисників.»

Щиро дякуємо колективу школи мистецтв за талант, натхнення і серце, вкладене в цей концерт. Окрема подяка ККЗ «Дружба» за наданий майданчик і можливість проводити такі важливі благодійні заходи — разом ми робимо справді велику справу.

Величезне спасибі Івану Цілуйку, який передав для нашої команди 4000 грн. Це кошти, зароблені його голосом, його працею і щирим бажанням допомагати нашим воїнам. Це дуже цінно.

Наша команда безмежно вдячна кожному, хто поруч. Кожному, хто донатить, підтримує, вірить. Бо саме в єдності — наша сила. Завдяки вам ми вже можемо закупити необхідні матеріали для плетіння маскувальних сіток.

І ми не зупиняємося - днями сплели ще дві сітки розміром 4x6, які зовсім скоро вирушать на позиції до наших захисників і захисниць.

Ми працюємо далі, щоб робити їх невидимими для ворога. Бо кожна сітка — це ще один шанс зберегти життя. Проте, нам критично не вистачає лю-

Вітаємо СВІТЛАНУ ІВАНІВНУ ТРУШ із 60-річчям, яке вона святкувала 8 квітня

Дорога мамо, люба дружино, чудова бабуся!
Сьогодні ми всі разом щиро вітаємо тебе з Днем народження і бажаємо міцного здоров'я, прекрасного самопочуття та чудового настрою!
Ти у нас гарна, мудра і надзвичайно добра жінка.
Ти - наша найдорожча людина, яка щодня дарує тепло своєї душі, турботу, ласку і щирі усмішки.
Рідна наша, залишайся такою ж світлою, чарівною, дивовижною бабусяю, люблячою дружиною та розуміючою мамою.
Нехай кожен день приносить тобі радість, спокій і натхнення,
а кожен рік додає сил, гармонії та жіночої краси!
Нехай у твоєму серці завжди живе любов, а поруч будуть ті, хто цінує, поважає і безмежно тебе любить.

З любов'ю - твої рідні.

дей, щоб плести маскувальні сітки. Якщо у вас є можливість — приходьте в ККЗ «Дружба» хоча б на кілька годин. Навіть декілька рук — це вже велика допомога для всієї команди. Кожна пара рук має значення.

Творимо добро разом».

Андрій Рябко:

«Дякуємо Краснолуцькому Волонтерському Руху за постійну підтримку ласощами для наших захисників. Ви — неймовірні! А ваша допомога — безцінна!»

Ірина Каплій:

«Від імені наших захисників — низький уклін і безмежна вдячність вам, дорогі наші люди з великими серцями.»

Коли на передовій так бракує тепла рідного дому, саме ваша турбота і щира праця зігрівають душу, додають сили та нагадують, заради чого ми стоїмо.

Щиро дякуємо членам церкви християн віри євангельської (ЦХВЕ), зокрема родині Іващенко — Ірині, Тані, Олені, Елізі, Крістині, Насті, Оксані, Ліані, Людмилі, а також Валентині та Любочці Запішнім, Наталії Перебийніс, Любові Штанько, Ользі Носич. У кожному вашому вчинку — щира любов, під-

тримка і віра, які так потрібні нашим воїнам.

Дякуємо вам за небайдужість, працю і серця, які б'ються разом з Україною».

Олександр Крамчанинов:

Друзі і небайдужі земляки — ми добирали і закрили необхідну суму на «Старлінк» для підрозділу НГУ, бригади «Рубіж», де служить наш земляк. Дякуємо усім, хто долучився!

Разом забезпечимо надійний зв'язок нашим воїнам!»

Сватківський гостинець:

«Маємо новий відгук від наших захисників. Зворотній зв'язок для нас — це щось особливе. У них — живі емоції, щирі слова і розуміння того, що наша праця доходить і має значення.»

Кожного разу, коли дивимось такі відгуки, з'являється ще більше сил працювати далі, готувати і відправляти допомогу.

Дякуємо за довіру і за цей зв'язок!

Працюємо далі для вас!»

Неоніла Васильченко:

«Від щирого серця ДЯКУЄМО КОЖНОМУ, хто став частиною збору на ноутбук для 2-го батальйону 117 бригади БПАК, де служить мій брат. Кожен донат, кожне поширення, кожне добре слово — це більше, ніж допомога. Це про людяність, підтримку і єдність».

БУДИНКИ
Продаж

► **БУДИНОК**, с. Осняги, газ, вода, господарські споруди, гараж, кухня, сарай. Опалення газове і пічне, з/д 10с. Тел. 0990216282

► **БУДИНОК** с. Малі Будища з господ. спорудами, з/д 0,63 га, колодязь, вхідний погріб, можливість підключити газ, молоді дерева волоського горіха – 30 шт. Тел. 0954717371

► **1/2 БУДИНКУ**, по вул. С. Білохи. Дві кімнати та велика кухня. Газ, вода. Ціна 4800 у. о. Терміново! Тел. 0666470498

► **САДИБА** с. Острровер-хівка: будинок, сарай, вхідний погріб, вода, садок, з/д 38 с. приватизована. Тел. 0953803809

► **БУДИНОК** у селі або обмін. Газ, вода, приватизовано. Тел. 0957757334

► **БУДИНОК с/Малі Будища**, газ, колодязь, сарай, погріб, з/д 8 соток. Ціна договірна. Тел. 0683024299

КВАРТИРИ
Продаж

► **2-КІМН.** кв. в центрі міста, 5/5, з/п 51,5 м. кв. Якісний та свіжий ремонт. Зручна локація. Вмєбльована Тел. 0956193381

ЗЕМЕЛЬНІ ДІЛЯНКИ
ПРОДАЖ

► **З/Д 8 соток**, вул. Першотравнева, 111 із нежитим будинком. Комунікації частково, молодий сад.. Ціна договірна. Тел. 0956843543

ЗДАМ

► **БЕТОНОМІШАЛКА**. Тел. 0505976790.

► **МАГАЗИН** по вул. Гетьманській, з/п 30м.кв. Тел. 0958394245

► **САДИБА** с. Хитці, 15 соток, прямий вихід до річки, елітне розташування, респектабельні сусіди. Тел. 0631453859

► **3-КІМН.** кв., 3/5, з індивідуальним опаленням, частково вмєбльована, сучасне планування. Тел. 0500385403

КУПЛЮ

► **ТИСКИ**. Тел. 0669958030

АВТО
Продаж

► **ВАЗ-21063**, 1988р.в., бензин, на ходу, хорошому стані. Тел. 0669538045, 0990465331

► **NISSAN ALMERA**. 1999р.в., седан, 1,4л., бензин, сріблястий металік, г/п керма, АБС, кондиціонер, тонований, гарний стан. Ціна 3 тис. у.о. Можливий торг. Тел. 0984452439

► **ВАЗ - 1111 «ОКА»**, 2004 р. в хорошому стані. Тел. 0666455761

БУДМАТЕРІАЛИ
Продаж

► **ЦЕГЛА** б/в - 1000 шт., крите зберігання. Тел. 0957401785

РІЗНЕ
Продаж

► **СИРОВАТКА** з козиного молока. Тел. 0504047052

► **ХОЛОДИЛЬНИКИ**, морозилки, пілососи, плити газові, пральні машини, м/х печі. Товари з Німеччини. Тел. 0953094117, 0505667025 (12)

► **ОВЕС** кормовий 7 грн./кг. Тел. 0956066570

► **РАДІАТОРИ** опалення, чавунні, виробництво Чехія. Тел. 0501776708

► **БУРЯК КОРМОВИЙ** 5 грн./кг. Тел. 0669568122

► **БУРЯК** кормовий 6 грн./кг. Тел. 0984219200

► **ПШЕНИЦЯ озима**, в кількості 800 - 900кг. (по 9 грн. за кг.) Броварки. Тел. 0993600833

► **ВЗУТТЯ**, безрукавка, чоловічі, взуття дитяче, колонки музичні, бочка, циркулярка, коляска інвалідна, балон, бідон. Тел. 0955711574

► **КАРТОПЛЯ** дрібна, буряк столовий, морква, редька чорна. Тел. 0509779570

► **МЕБЛІ**, посуд – різні, авто телевізор, рація, замок гаражний, стільчик для годування, швелер, кутик. Тел. 0955711574

► **ПІДГУЗКИ** дорослі, сечоприймачі, ліжко, коляска інвалідна нова. Тел. 0957403491

► **ЄВРОВЕЛОСИПЕД** в гарному стані. Недорого. Тел. 0991642250

► **КАРТОПЛЯ** велика. Тел. 0952158475

► **РАЛО** для посадки картоплі, кукурудзи, ширина міжряддя регулюється. Рало ручне для підгортання картоплі, удосконалене. Тел. 0956765054

ТВАРИНИ

► **КОЗИ** дійні є вибір, **козенята** нубійці великі та малі. Тел. 0999533740

► **КОЗЕНЯТА** від гарних молочних кіз орловської породи. Тел. 0993668362

БЮРО ЗНАХІДОК

► **ВТРАЧЕНО диплом** кваліфікованого робітника серія ДП №021736, виданий Лохвицьким ПТУ№27 на ім'я **Олександри Володимирівни Кратенко**.

► **ВТРАЧЕНИЙ атестат** про повну загальну середню освіту ЛЖ №601759 та **додаток** до атестату виданий Рашівською ЗОШ I-III ступенів Гадяцької районної ради Полтавської області 12.06.1993 р. на ім'я **Олександра Миколайовича Ботвини**.

ПОСЛУГИ

► **РЕМОНТ ПРАЛЬНИХ МАШИН, холодильників, мультіварок, мікрохвильовок, пілососів, хлібопечок та іншої побутової техніки. Ремонт електротрументів.** Тел. 0953255822, 0678862611

► **ВАНТАЖНІ ПЕРЕВЕЗЕННЯ** ЗІЛ до 8 тон. Привезу щебінь, пісок, гранвідсів. Тел. 0958856159

► **ПЕРЕТЯЖКА М'ЯКИХ МЕБЛІВ**, ремонт пружини, поролон, балки, зміна дизайну, великий вибір тканин. Транспортування безкоштовно. Тел. 0992458874

► **САНТЕХНІКА. УСІ ВИДИ РОБІТ:** монтаж – демонтаж, теплопласт – екопласт, каналізація. Встановлення лічильників, бойлерів, насосних станцій. Вода, опалення. Ремонт. Тел. 0662743611 (Олексій)

► **ПОСЛУГИ ЕЛЕКТРИКА.** Ремонт та монтаж електропроводки. Тел. 0502382613

РОБОТА

► Потрібен **ПРОДАВЕЦЬ**. Тел. 0501881470

► Робота **ОХОРОННИКОМ** чоловіки/ жінки, вахтовий метод, проїзд, проживання за рахунок фірми, аванси, премії, своєчасна заробітна плата. Тел. 0674627014, 0668008713

► Терміново на роботу потрібен **АВТОСЛЮСАР**. Тел. 0669958030

ПОПЕРЕДЖЕННЯ
ОТРУЄННЯ БДЖІЛ
ПЕСТИЦИДАМИ

Головне управління Держпродспоживслужби в Полтавській області в чергове нагадує з метою попередження випадків отруєння бджіл внаслідок застосування пестицидів про налагодження ефективної комунікації бджолярів та сільгоспвиробників та забезпечення дотримання регламентів застосування пестицидів суб'єктами господарювання, фізичними особами підприємств та фізичними особами - громадянами.

Наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України 19 лютого 2021 року N 338 затверджено Інструкцію з профілактики та встановлення факту отруєння бджіл засобами захисту рослин, даний документ зареєстрований в Міністерстві юстиції України 04 березня 2021 р. за N 283/35905.

З метою уникнення конфліктних ситуацій важливо беззаперечно дотримуватись порядку регламентів застосування пестицидів.

Правила для аграрія:

Не пізніше, ніж за три доби до обробки полів на відстані до 10 км, попередити власників пасік, органи місцевого самоврядування, територіальні громади, сільські ради про оброблювальні площі.

Повідомивши дату обробки, територію і культури, які будуть обробляти, назва препарату, ступінь і строк дії токсичності препарату, і вказівку щодо часу ізоляції бджіл та контактну особу.

Під час цвітіння медоносних культур не можна проводити обробку пестицидами, інакше бджоли і інші корисні комахи-запилювачі можуть загинути. Обробку потрібно проводити в фазу бутонізації до цвітіння.

Для попередження зносу пестицидів, хімічну обробку рослин проводять при швидкості вітру 3 м/с (для дрібнокапельного) і 4 м/с (для крупнокапельного обприскування).

Обробки сільськогосподарських культур повинні здійснюватися виключно засобами захисту рослин дозволеними до використання в Україні, згідно «Переліку пестицидів і агрохімікатів дозволених для використання в Україні» та його Додатків. Асортимент пестицидів, засоби, сфера застосування, норми, кратність обробок повинні відповідати регламентам застосування пестицидів.

На площах біля яких розташовані пасіки (у радіусі 10 км.) використовувати малотоксичні пестициди.

Обробку нектароносів здійснюють в період відсутності льоту бджіл у ранкові та вечірні години. Допускається проведення їх в денний час в похмуру прохолодну погоду, коли бджоли не вилітають із вулика. У радіусі 200м

відмеж ділянок оброблених пестицидами, повинні бути встановлені попереджувальні знаки безпеки.

Працівники, які працюють з пестицидами, повинні мати Свідоцтво і Посвідчення до робіт з пестицидами.

Всі проведені хімічні обробки фіксувати в журналі обліку застосування пестицидів на посівах, у садах, теплицях і інших об'єктах господарства. Журнал заповнюється і ведеться агрономом або іншою особою, яка призначена наказом керівника господарства за відповідальність безпечного застосування хімічних засобів захисту рослин. (Додаток 11 до Державних санітарних правил ДСП 8.8.1.2.001-98).

Правила для пасічника:

Власники пасік повинні обов'язково зареєструватись в сільській або селищній раді, на території, якої вони знаходяться і своєчасно інформувати ради, сусідні господарства про місця перебування своїх пасік на стаціонарі і при кочівлі.

Провести власникам незалежно від форми власності реєстрацію пасік в районному управлінні Держпродспоживслужби та отримати ветеринарно-санітарний паспорт.

Після одержання повідомлення про майбутню хімічну обробку, пасічник повинен до її початку вивезти пасіку в безпечне місце або ізолювати бджіл у вуликах на термін, передбачений обмеженнями при застосуванні конкретних пестицидів.

Повідомити власника або користувача земельної ділянки, якщо плануєте перевозити пасіку до медоносних угідь.

Кримінальна відповідальність передбачається за Порушення законодавства про захист рослин (ст. 247 КК): Порушення правил при зберіганні, транспортуванні чи застосуванні пестицидів, що спричинило тяжкі наслідки, карається штрафом до 100 неоподатковуваних мінімумів, громадськими роботами або обмеженням волі до 2 років.

Зрозумійте, що дотримання кожним з вас цих правил та прояв взаємоповаги та діалогу один до одним є гарантом плідної співпраці між сільськогосподарським підприємством та пасічником, що не лише забезпечить збереження бджіл та вбереже від судових тяжб з приводу завданої шкоди, а й принесе користь обом сторонам, пасічнику – продукти бджільництва та здорових бджіл, а власнику сільськогосподарського підприємства – підвищення врожайності та якості сільськогосподарської продукції, від запилення бджолами, не менше як на 25%, а населенню – якісні продукти бджільництва та рослинництва.

Тетяна Шелист, Державний фітосанітарний інспектор Головного управління Держпродспоживслужби в Полтавській області

ОГОЛОШЕННЯ

Приватний нотаріус Миргородського районного нотаріального округу Полтавської області **Заєць Ніна Миколаївна керується ст.63 Закону України «Про нотаріат» після смерті 3 квітня 2024 року ЩЕРБАХИ Воло-**

димира Васильовича, 14.07.1966 року народження, робить виклик шляхом публічного оголошення спадкоємця – ЩЕРБАХИ Людмили Андріївни, 29.05.1987 року народження. Звертатись протягом місяця з дня публікації оголошення за адресою: м. Гадяч, Полтавська область, вул. Драгоманова, буд. 37, тел. 0956057331.

Відповіді до кросворда у № 13 від 02.04.26.:
За горизонталлю:

1. Бандаж. 6. Фалда. 10. Розвал. 15. Аб. 16. Брак. 17. Гар. 18. Ліса. 19. На. 20. Гра. 21. Ар. 22. Заков. 24. До. 25. Рів. 26. Да. 27. Ют. 28. Нар. 29. Жак. 31. Тн. 33. Ос. 34. Амур. 36. Зал. 38. Гор. 39. Анна. 41. Яма. 43. Ворота. 46. Все. 47. Увага. 49. Мінор. 50. Катря. 52. Тса. 53. Унт. 55. Пар. 56. Вут. 57. Ваз. 59. Ра. 61. Татарстан. 65. Кг. 66. Осі. 68. Ро. 69. Уг. 70. Ніш. 72. Кінотеатр. 73. Еманометр. 74. Ока. 75. Ре. 77. Ан. 78. Пан. 79. Ом. 81. Намагання. 85. По. 86. Рех. 88. Еом. 89. Сак. 90. Ярд. 92. Так. 93. Чадра. 95. Парик. 97. Літак. 100. Тюг. 101. Коронер. 103. Риф. 105. Уран. 107. Хаз. 108. Рін. 109. Стос. 111. Та. 112. Ам. 114. Лор. 116. Емо. 117. Як. 118. Бк. 119. Бмв. 120. Ак. 122. Важко. 124. Юс. 125. Гмо. 126. Ок. 127. Арап. 128. Пуе. 129. Крам. 131. Ір. 132. Лаоска. 133. Іскра. 134. Октант.

За вертикаллю:

1. Багдад. 2. Абрам. 3. Дб. 4. Арат. 5. Жар. 7. Агар. 8. Лак. 9. Дрож. 10. Рід. 11. Осот. 12. За. 13. Аніон. 14. Лавсан. 22. Залом. 23. Вагар. 27. Юрма. 28. Нав. 30. Хор. 32. Наст. 35. Уява. 37. Монарх. 40. Нерв. 42. Агу. 44. Ріпа. 45. Торс. 46. Ват. 47. Уса. 48. Хат. 50. Кун. 51. Як. 52. Трактор. 54. Тарарам. 56. Ваганья. 58. Згорток. 60. Осока. 62. Тотем. 63. Туман. 64. Ріман. 66. Оно. 67. Іта. 70. Ноп. 71. Шен. 76. Огарок. 80. Меч. 81. Ноа. 82. Асар. 83. Акин. 84. Ярл. 85. Парк. 87. Хата. 88. Ерг. 91. Дір. 92. Тафт. 94. Дюна. 95. Позов. 96. Кермо. 98. Тиск. 99. Футбол. 101. Кал. 102. Ріо. 104. Ескорт. 106. Рамка. 110. Обмін. 113. Марк. 115. Рапс. 116. Екер. 117. Ясак. 121. Каа. 123. Жук. 124. Юро. 127. Ак. 130. Мт.

БАЗАР Медіа

крім
комерційних**КУПОН БЕЗКОШТОВНОГО ОГОЛОШЕННЯ**

БУДИНКИ КВАРТИРИ З/Д ГАРАЖІ АВТО МОБ. ТЕЛ. МОТО

МЕБЛІ ЗАПЧАСТИНИ БУДМАТЕРІАЛИ РІЗНЕ ТВАРИНИ

Продам Куплю Обміню Зніму

Потрібно
закреслити

Текст оголошення

Адреса або телефон для контакту

Купон дійсний до 30.04.2026

Прізвище, ім'я

Адреса

Підпис

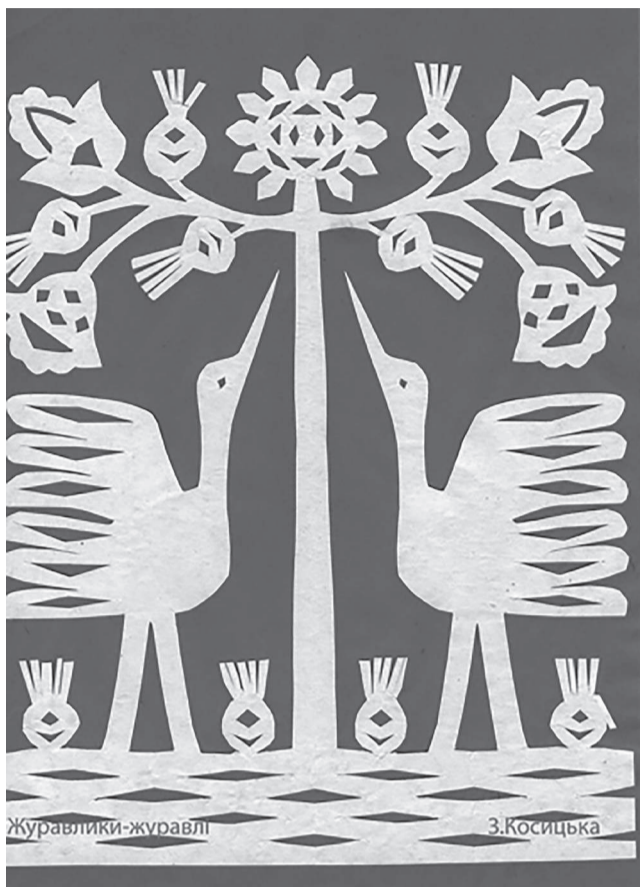
Ці дані в газеті не
друкуютьсяЩо подобається чи не
подобається у газеті

ВИТИНАНИЙ ВЕЛИКДЕНЬ

У Чистий четвер українці традиційно прибирали в домішках. У суботу — прикрашали оселю: чіпляли над іконами святкові багаті рушники, а стіни оздоблювали розписом, мальовками на папері або витинанками. Витинанки було робити найпростіше та найшвидше. І коли паперу виготовляли вдосталь, цей вид народного мистецтва став улюбленим по всій Україні.

Зірки, птахи і козаки

Витинанками прикрашали хати двічі на рік: перед Різдом і Великоднем. Перед Різдом їх зазвичай клеїли на вікна. Це були зірки, хрести, ангели. Перед Паскою убранство було багатшим і барвистішим. Вирізані з паперу кольорові прикраси прикріплювали там само, де колись робили розписи: на божнику, сволоку, печі, між вікнами. Найпоширенішими були хрестики (ромбоподібні та квадратні), зірки, квітки і птахи, насамперед півні. Також робили витинанки з дівчатами та козаками. І, звісно ж, — мотив вазона або дерева життя. Як зазначає художник-графік-витинанкар Василь Корчинський, українські витинанки увібрали в себе ту знакову систему, що мали й мають інші види нашого народного мистецтва. І після цього самі стали народним мистецтвом. Подекуди по селах робили навіть витинанкові рушники та чіпляли їх над вікнами і портретами рідних. Адже витинати простіше, ніж вишивати. Утім паперові оздоби не замінили вишиваних. На сволоку та під божником зазвичай робили смужки з витнутих зірочок чи хрестиків. Вони могли бути і одного кольору, і такими, де менший хрестик чи зірочка одного кольору накладалися на більше зображення іншого кольору, або ж підкладалися тло. Зірки і хрестики витинали, складаючи аркуш паперу увосьмеро.

ки, то з воску чи хліба виліплювали тільки голівку та шийку. Крила і хвіст робили з паперу — склали аркуші у вигляді віяла і витинали. Часом ще й розфарбовували.

Вицінанкі, рейзеле, цзяньчжи

Вважають, що мистецтво витинання хатніх оздоб виникло в Китаї. Саме там був винайдений папір. На китайський Новий рік, який святкують навесні, жінки вирізали з червоного паперу цзяньчжи (зображення драконів, квітів, тварин) та клеїли їх на вікна і стіни. У XIII столітті вирізані з паперу прикраси з'явилися в Персії, через Туреччину примандрували до Венеції і поширилися по всій Європі. Утім лише в Україні, Білорусі, Польщі та Литві мистецтво витинання набуло національних рис та стало народним. Поляки перед Великоднем вирізають симетричні паперові композиції у вигляді дерев, дерев із птахами, півників, сердечка тощо і прикріплюють їх до стін. Або ж роблять витинанкові рушнички. Цікаво, що на території Польщі, Литви, Білорусі й України розквітло рейзеле — єврейське мистецтво витинанок як оздоби оселі. При цьому набуло ознак витинанок народів, серед яких євреї проживали. Відбувався творчий взаємообмін. Однак єврейські паперові оздоби завжди мають ре-

лігійний сенс: вони виконували роль своєрідних ікон, що символічно передають суть свят. Зображували лева й однорога, павичів, менору, виноград і гранат тощо. Як дослідила етнологиня Зінаїда Косицька, кримські татари також створювали прикраси з паперу — ойма. Це переважно дерева та вазони, кущі з квітами.

А зірочки ваші витинанки?

Українська витинанка є впізнаваною серед подібних паперових оздоб інших народів. Утім дещо відрізняється за регіонами. Загалом у східній частині країни вони монолітніші, масивніші, а в західній — дрібніші, ажурніші. Можна виокремити й подільські витинанки. Вони найбагатші й найдосконаліші, можливо тому, що сусідять із таким феноменом, як подільський настінний розпис. У кожному регіоні витинанка вбирала в себе ознаки місцевих варіацій інших видів народного мистецтва: килимів, вишивок, писанок, оздоблення гончарних виробів. Михайло Станкевич у дослідженні «Українська витинанка» описує регіональні особливості паперових прикрас. До прикладу, на Хмельниччині вони були на диво великими, витнуті з паперу червоного, жовтогарячого та зеленого кольорів. У витинанках Наддніпрянщини було щось від Петриківського розпису, тут найбільше трапляється зображень вазонів.

Сьогодні і до сільського будинку, і до міської квартири можна повернути просте й водночас прекрасне мистецтво витинанки. Воно доступне і дитині, і дорослому, який, можливо, ніколи не помічав у собі художнього таланту. Витинанкові шедеври вдаються кожному.

Ярослава Музиченко, етнологиня,
наукова співробітниця Національного центру народної
культури «Музей Івана Гончара»

Крила з витинанки

Печі та простори між вікнами прикрашали зображеннями так званих вазонів. Їх витинали по-різному. Це могли бути суцільні симетричні зображення зі стовбуром, гілками та квітами, птахами чи тваринами. Найчастіше для них брали папір червоного кольору. Їх вирізали, складаючи аркуш паперу удвічі. Або робили так: стовбур із вазоном — одного кольору, а на нього накладали витнуті окремо листочки та зірочки-квіти іншої барви. Якщо кольорового паперу не було, білі аркуші розфарбовували різними природними барвниками, глинами, синькою. Для цього використовували навіть газети. Як зазначав мистецтвознавець Михайло Станкевич у своєму дослідженні «Українська витинанка», паперові оздоби до стін приклеювали знежиреним молоком.

Суто великодніми мотивами витинанок були церкви. А також витинанка-хрест над дверима — там, де на одвірку малювали хрестика димом від стравної свічки, прийшовши з церкви у Чистий четвер. Перед покуттям зазвичай вивішували великоднього голуба. Він символізував Святого Духа. Його тільце робили з воску або чорного хліба. Якщо ж із писан-

5 ПРИЧИН ЧОМУ КАРТОПЛЯ ДАЄ СЛАБКИЙ ВРОЖАЙ

Картопля чутливо реагує на помилки ще до моменту посадки. Ось найпоширеніші прорахунки, які найчастіше призводять до низької врожайності. Для українців картопля – другий хліб. Саме тому важливо, щоб вона гарно вродила. Але часом гарний врожай перетворюється на лотерею. Виграш залежить від багатьох факторів, серед яких і погода. Але є й інші, не менш важливі, які можна контролювати.

Поганий посадковий матеріал

Використання неякісних бульб – одна з головних причин невдач. Дрібна, деформована картопля, уражена дрітником, паршею не підходить для посадки.

Для висаджування відбирають здорові бульби з сильних, добре розвинених кущів. Робити це варто ще під час збирання врожаю. Оптимальний варіант – картоплини розміром з куряче яйце.

Непідготовлена до посадки картопля

Якщо тримати картоплю в підвалі до самої посадки, на ній утворюються довгі крихкі паростки, які легко обламуються. У результаті рослина витрачає додаткові ресурси на формування нових. Щоб цього уникнути, за 30–40 днів до посадки бульби переносять у світле місце з температурою +14...+18 °C вдень і не нижче +6 °C вночі. Це може бути веранда, теплиця або дачний будинок.

Приблизно за тиждень до висаджування температуру знижують до +10...+12 °C для загартування. У результаті формуються короткі, міцні паростки (1–1,5 см) із зачатками листків і корінців.

Для захисту від хвороб і шкідників бульби обробляють спеціальними препаратами з фунгіцидною та інсектицидною дією. Їх розкладають в один шар і обприскують робочим розчином.

Неправильно підготовлений ґрунт

Для картоплі найкраще підходять рівні, добре освітлені ділянки з легкими суглинками або супіщаними ґрунтами.

Важкі суглинки потрібно покращувати, додаючи пісок, розкислений торф та перегній.

Піщані ґрунти, бідні на гумус, збагачують органікою: восени вносять гній, використовують компост, вермікуліт, а також висівають сидерати протягом сезону.

Родючий ґрунт теж потребує підживлення. Навесні вносять перегній, компост або біогумус.

Дуже важливо дотримуватися сівозміни. Якщо змінити ділянку неможливо, після збору врожаю висівають сидерати (гірчицю, ріпак, олійну редьку, люпин, льон).

Невдалий час посадки

Висаджувати картоплю потрібно тоді, коли ґрунт на глибині 10 см прогріється до +8...+10 °C (температура повітря у такому разі має триматися на рівні близько +16 °C впродовж кількох днів).

У більш холодному та вологому ґрунті бульби можуть загнитися, уражатися хворобами або навіть постраждати від заморозків.

Запізнення з посадкою також небажане, оскільки ґрунт втрачає вологу, що негативно впливає на врожай.

Недотримання дистанції

При посадці міжряддя повинні становити приблизно 70–80 см, а відстань між рослинами – 25–40 см.

Глибина посадки залежить від типу ґрунту: на легких супіщаних – 10–12 см, на суглинках – 8–10 см. Великі бульби висаджують трохи глибше.

Дотримання цих правил збільшує шанси, що ваші старання будуть не даремними і ви отримаєте щедрий урожай картоплі.

МЕДОВИЙ СЕЗОН 2026 Р МОЖЕ СТАТИ ОДНИМ ІЗ НАЙСКЛАДНІШИХ ЗА ОСТАННІ РОКИ

Підсумки зимівлі підбивати ще рано, однак уже очевидно, що втрати серед пасік, які зимували на відкритому повітрі, будуть вищими, ніж у попередні роки, пише agronews.ua.

Основними причинами залишаються ослаблення сімей і закліщеність, однак у цьому сезоні додалися ще два фактори: нестача кормів і ускладнений доступ бджіл до корму через тривалу низьку вологість при низьких температурах.

За інформацією з різних регіонів, результати зимівлі значно відрізняються. На окремих пасіках зафіксовано суттєві втрати. Водночас тих, хто якісно підготувався до зимового періоду, очікують добрі показники.

Посуха і заморозки послабили бджолині сім'ї через слабкий весняний медозбір. Літній медозбір також був нижчим за середній. Це призвело до дефіциту меду в країні та високих цін на нього. До речі, в Європі ситуація була подібною.

«Низький урожай також негативно вплинув на фінансові можливості бджолярів – багато хто почав економити на обробці від кліща вароа. Це посилило вплив високої закліщеності, спричиненої погодними умовами, на силу бджолиних сімей», – наголошує Ярослав Білик, виконавчий директор «Пасіка 21».

Теплі зими попередніх років послабили дисципліну підготовки до зимівлі. Додатково ситуацію ускладнив слабкий медозбір – багато бджолярів відібрали з вуликів більше меду, ніж було доцільно. За інформацією з професійних спільнот та від пасічників, у частини бджолиних сімей запаси корму вичерпалися вже на початку лютого.

Морози, що знищили квіти, позбавили бджіл збалансованого харчування. Якщо нестачу нектару частково можна було компенсувати підгодовлею, то дефіцит пилку – основного джерела білка та мікроелементів – компенсувати значно складніше.

Все ж перспективи сезону залишаються невизначеними. Попри зростання цін на мед, одночасно подорожчали бджолопакети, сім'ї, інвентар і матеріали. Традиційне прагнення до розширення в умовах високих цін супроводжується підвищеними ризиками, оскільки результати сезону залежать як від погодних умов, так і від ринкової кон'юнктури.

ХЛІБ РІЗКО ПОДОРОЖЧАЄ

Українські виробники хліба вже працюють над підвищенням цін на продукцію приблизно на 5%. У галузі пояснюють це стрімким зростанням витрат і не виключають подальшого поступового подорожчання у найближчі місяці. Про це розповів перший віцепрезидент Всеукраїнської асоціації пекарів України (ВАП) Олександр Тараненко, пише delo.ua.

«Українські виробники хліба вже працюють над підвищенням цін на продукцію, проте наголошують, що воно буде поступовим і помірним. Наразі йдеться про підвищення цін на 5%», – заявив Тараненко.

За його словами, враховується складна фінансова ситуація споживачів та власна соціальна відповідальність хлібзаводів. Після такого підвищення подорожчання залишатиметься відносно незначним. Наприклад, якщо хліб коштує близько 30 грн, зростання ціни на 5% означатиме підвищення вартості приблизно на 1,5 грн.

У галузі не виключають подальшого поступового зростання цін у найближчі місяці – ще на 5%, прогнозує експерт. Таку необхідність він пояснює постійним збільшенням витрат. Йдеться не лише про подорожчання пального, а й про зростання вартості сировини та логістики. Зокрема, дорожчає транспортування борошна, що безпосередньо впливає на його ціну. Також зростають витрати на виробництво інших складових.

ОЗИМИ ПІД ЗАГРОЗОЮ

Цьогорічний початок календарної весни для українських аграріїв виявився не дуже оптимістичним з цілої низки багатовекторних причин, починаючи від стану рослин озимих зернових культур після зимівлі та відносно посушливої погоди на старті вегетації озимини до стрімкого зростання вартості добрив і особливо пально-мастильних матеріалів. Про це йдеться в березневому звіті Національної академії аграрних наук України, пише agronews.ua.

«Як і очікувалося, в окремих господарствах уперше за останні роки було відмічено значні ушкодження рослин та навіть загибель пшениці та ячменю озимих. Якщо умовно не брати до уваги складні погодні умови протягом другої половини зимового періоду, то серед основних чинників цього явища виявилися насамперед технологічні помилки – неправильний вибір сортового складу, переважно представленого іноземною селекцією, а також нехтування чинними рекомендаціями щодо строків сівби і глибини загортання насіння, що, власне, має між собою тісний взаємозв'язок», – зауважили науковці.

Проте, на їх думку, погодні умови березня виявилися доволі сприятливими для відновлення процесів життєдіяльності, росту і розвитку рослин озимих зернових культур.

У цілому на завершення березня стан більшості посівів озимих зернових культур в Україні, зокрема пшениці та ячменю, які відіграють надзвичайно важливу роль у плані забезпечення продовольчої та економічної безпеки країни, є переважно задовільним та добрим, але вже найближчим часом у подальшому забезпеченні нормального росту і розвитку рослин велике значення будуть мати опади, причому в достатній кількості, що дасть змогу озимині сформувати врожайність зерна не нижчу за минулорічні показники.

«При цьому не слід забувати, що наступний місяць у цьому плані, як правило, є визначальним, а тому як своєрідний прогноз можна зробити певне припущення: якщо квітень виявиться дощовим, бажаний результат буде отримано, якщо опадів упродовж цього часу випаде обмаль – урожай буде менший, ніж зазвичай», – резюмується у звіті.

ЧОМУ РЕДИС ВИРОСТАЄ ГІРКИМ ТА ПОРОЖНІМ

Редис – один із найулюбленіших весняних овочів, що ідеально пасує до свіжих салатів та закусок. Та іноді навіть найсвіжіший редис може розчарувати. Щоб урожай вийшов хорошим, важливо не припускати основних помилок, пише agronews.ua.

Редис не витримує низькі температури, заморозки становлять загрозу, тому не поспішайте висаджувати овоч, поки температура повітря не підійметься до 12 градусів і вище.

Городникам також радять для отримання багатого врожаю редису внести до ґрунту солону воду. Для приготування розчину достатньо змішати із водою 200 г хлориду натрію. Після поливання обробіть ґрунт незгорілими деревними залишками, щоб захистити рослину від хробаків.

Експерти радять підгодовувати овоч одразу після того, як з'явилися листові пластинки. Не забувайте також регулярно поливати редис. Якщо води буде мало, то не варто сподіватися на те, що врожай буде хорошим.

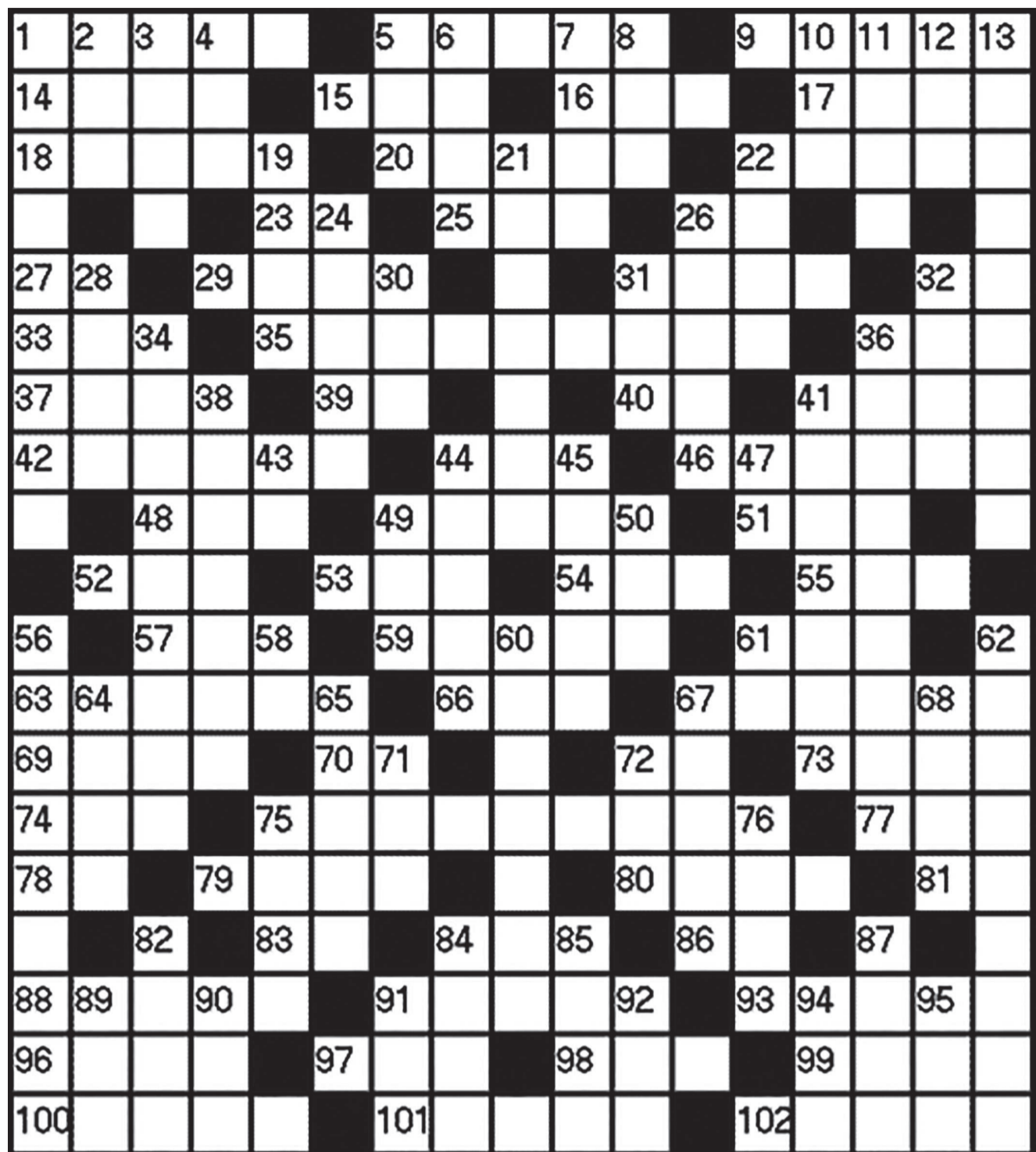
Для весняного садіння важливо звертати увагу на терміни дозрівання до 20 днів, стійкість до стрілкування та однорідність м'якоті. Саме такі сорти забезпечують швидкий, смачний та якісний урожай у відкритому ґрунті.

**Питання до кросворда:
За горизонталлю:**

1. Хижак родини котячих із цінним пухнастим хутром. 5. Музичний лад, основою якого є малий тризвук з малою терцією. 9. Великі ворота, переважно при монументальних спорудах. 14. Схожий на невелику чаплю болотний птах із довгими ногами й загнутим дзьобом. 15. Безладне звучання багатьох голосів. 16. Трав'яниста однорічна рослина родини бобових, насіння якої використовують для виробництва харчових продуктів та в техніці. 17. Те, що служить як прикраса, оздоба. 18. Фосфорорганічна сполука, безбарвна, малолетка рідина; отруйна речовина нервово-паралітичної дії. 20. Крутий, різкий поворот. 22. Плата за перевезення вантажів морськими шляхами. 23. Міжнародна одиниця електричного опору. 25. Положення в шаховій партії, за якого король, що перебуває під ударом фігури супротивника, не може захиститися, і партія вважається програною. 26. Позад, по той бік чого-небудь. 27. Висловлення заохочення, спонукання до дії. 29. Морський десятиногий короткохвостий рак. 31. Різноманітної форми посудина, що використовується для квітів, фруктів, солодощів і т. ін. або як декоративна річ. 32. Глибока довга западина (переважно з крутими або прямовисними схилами), що утворилася внаслідок розмиву пухких осадових порід тимчасовими потоками. 33. Фон. 35. Розділовий знак. 36. Науково-дослідний інститут. 37. Велика кам'яна гробниця для зберігання останків тих, кого християнська церква визнавала святими. 39. Кілограм. 40. Найбільша річка Італії у її північній частині. 41. Рогове нашірне утворення з порожнистим стрижнем і легкими пухнастими відростками з обох боків, яке вкриває більшу частину тіла птахів. 42. Пропозиція про укладення угоди з детальним зазначенням її умов. 44. Мідний велетень на Криті, що відганяв від острова чужинців. 46. Британський державний діяч, найбільш могутня постать у британському політичному житті 1720-их і 1730-их років. 48. «Циганка ...». 49. Нотаріус. 51. Здатність триматися і пересуватися в повітрі (поет.). 52. Шлях, засіб, рух духовної практики в буддизмі, завдяки якому досягають просвітлення. 53. Хватання яких-небудь живих істот із певною метою. 54. Сосновий або інший хвойний ліс. 55. Вічнозелене хвойне дерево або кущ родини кипарисових. 57. Студійний альбом української співачки Ірини Білик. 59. Самець свині. 61. Національна релігія тибетців. 63. Титан, який за наказом Зевса мусив вічно підтримувати небосхил. 66. У сполученні із числівником «один» або без нього означає однократність дії. 67. Пристрій, що скріплює окремі предмети, частини механізмів, споруд і т. ін. 69. Країна в південно-східній Азії. 70. Одна зі складових назв звуків, те саме, що D або d. 72. Шотландський філософ-емпірист, історик та економіст, діяч епохи Просвітництва, в першу чергу відомий своїми працями у галузі епістемології. 73. Проста речовина елемента Нітрогену. 74. Одиниця енергії в системі СГС. 75. Суб'єкт Російської Федерації, який входить до складу Приволзького федерального округу. 77. Неосвітлений простір; темрява. 78. В давньоєгипетській релігії — бог Сонця, творець світу. 79. Частина корпусу (коробки) струнних та інших музичних інструментів, що відбиває і посилює звук. 80. ...-... (Рослинні драгли з морських водоростей). 81. Кілометр. 83. Міська телестудія. 84. Засоби масової інформації. 86. Міра земельної площі. 88. Круглий майданчик посередині цирку, де виступають артисти. 91. Політична партія в Конго. 93. Природний отвір (в формі тріщини, каналу тощо), на поверхні закарстованого масиву, через які відбувається поглинання поверхневих вод і проникнення їх у глибинні верстви земної поверхні (у басейн підземних вод). 96. Ділянка або смуга землі, на якій ростуть хлібні культури або яка призначена для їх вирощування. 97. Уявні прями лінії, які проходять через середину якого-небудь тіла чи простору. 98. Сімнадцята літера грузинської абетки. 99. Дев'ятий ступінь у гамі (муз.). 100. Майно, яке надходить до акціонерного товариства як оплата за акції. 101. Британське авто. 102. Літературний жанр, найпоширеніший у XVIII—XX століттях; великий за обсягом, складний за будовою епічний твір, у якому широко охоплені життєві події, глибоко розкривається історія формування характерів багатьох персонажів.

За вертикаллю:

1. Той, хто ненавидить людей, цурається їх. 2. Розділовий сполучник. 3. Сяйво, намальоване у формі

круга навколо голови або над головою, як символ святості. 4. Місто у префектурі Ойта в Японії. 5. Мінський автомобільний завод. 6. Духовний глава всіх мусульман або певної їх частини. 7. Великий дворічний чи багаторічний бур'ян родини складноцвітих. 8. Міцний напій із соку, що перебродив, або з патоки тростинного цукру. 10. Річка на території Німеччини, права притока Рейну. 11. Глава католицького чоловічого монастиря. 12. Обладнання, пристрій для нагнітання повітря, що використовується у ковальському, скляному виробництві для роздування вогню, а також для приведення в дію деяких музичних інструментів. 13. Кровоносна судина, яка має діаметр 15-70 мкм. 19. Північ, північний напрям. 21. Переможець на фестивалях, конкурсах. 22. Період, стадія в розвитку якого-небудь явища, процесу тощо. 24. Лісова німфа. 26. Актор, який зіграв Уерлі у фільмі «Звіробій» (Союзтелефільм, 1990). 28. Торберн ... Бергман (шведський хімік і мінералог). 30. У релігійних віруваннях — творець, що створив світ і керує ним та вчинками людей. 31. Всесвітня продовольча програма ООН. 32. Внутрішня частина плоду (горіха, зерна, насіння і т. ін.), покрита оболонкою або шкаралупою. 34. Фахівець з океанології. 36. Напрямок у геології, послідовники якого вважали, що всі гірські породи утворилися у водному середовищі через кристалізацію або осідання. 38. Місто обласного підпорядкування в Росії, центр району Нижегородської області. 41. Збільшення загальної маси крові, що відбувається за деяких захворювань. 43. Єднальний сполучник. 44. Все те, що становить предмет торгівлі. 45. Приміщення для продажу або зберігання зерна та борошна. 47. ... Паркер (британський сценарист, режисер, продюсер — стрічки «Now Is Good», 2012; «The Best Exotic Marigold Hotel», 2011). 49. Кінцева частина всіх горизонтальних або похилих рангоутних дерев. 50. Ріка в Німеччині, протікає землею Бранденбург.

56. Багаторічна трав'яниста рослина, з кореневищ і коренів якої виготовляють лікарські настоянки, що використовуються як заспокійливий і тонізуючий засіб для серця та центральної нервової системи. 58. Назва серії літаків авіаконструктора Антонова. 60. Суцільний ряд ниток, шнурків, що вільно звисають. 61. Баскетбольний клуб. 62. Пліт або невелике весло чи парусне судно, що складається зі з'єднаних між собою колод. 64. Те, в що упаковується товар для зберігання або транспортування. 65. Шлях проходження їжі в організмі. 67. Наліт у роті, на губах від спраги. 68. Військова одиниця з самостійним управлінням і господарством, яка входить переважно до складу дивізії або бригади. 71. Сьома літера грецької абетки. 72. Штат у США. 75. Коло життєвих явищ, подій, що становлять зміст твору літератури, образотворчого мистецтва тощо. 76. Муніципалітет у Франції, у регіоні Аквітанія, департамент Атлантичні Піренеї. 82. Українська торговельна марка безалкогольного і слабоалкогольного газованого енергетичного напою з вітамінним комплексом. 84. Поєднання подій, явищ і т. ін. 85. Страва з дрібно насичених овочів, грибів. 87. У давньому фольклорі германських і романських народів — дух у вигляді потворного бородатого карлика. 89. Різкий звук, що виникає від тертя предмета або його частин чи деталей об щось інше. 90. Тринадцята літера грузинської абетки. 91. Художній фільм режисера Олександра Іванівського (кіностудія «Радянське кіно», 1928 р.). 92. Об'єднана держава Сирійської Республіки та Республіки Єгипет, що існувала з лютого 1958 по вересень 1961 року. 94. Місто в Японії, у префектурі Фукуї. 95. Індіанський народ, що існував на крайньому півдні Південної Америки.

Відповіді у наступному номері.

реклама

ЩОДЕННІ ПАСАЖИРСЬКІ ПЕРЕВЕЗЕННЯ
ГАДЯЧ – КИЇВ

з ГАДЯЧА: 5:30, 15:30
з КИЄВА: 13:00, 20:00

центральный автовокзал

Довідки та бронювання місць за телефонами:
0955015055, 0988514195

Львівська АС №2062023

ГАДЯЧ – КИЇВ
ПАНАВТО
страхування пасажирів

щоденні поїздки

з ГАДЯЧА: 5:30, 6:00, 12:30
з КИЄВА: 10:00, 13:00, 17:00

ч/з Заводське, Лохвицю на центральний автовокзал ст.м. Деміївська
Бронювання місць за тел.: (ПРАЦЮЄМО НА ЗАМОВЛЕННЯ)
офіс: 0503048097, 0687777151

Ритуал магазин

з 8:00 до 16:00 без перерви та вихідних неділя 8:00-13:00

ПАМ'ЯТНИКИ З ГРАНІТУ ТА БЕТОНУ У НАЯВНОСТІ ПОНАД 200 ВИДІВ ПАМ'ЯТНИКІВ

- Плитка та бруківка
- Стільниці та підвіконня
- Ритуальні товари

Надаємо ритуальні транспортні послуги

Тел. 0509577548, 0683409477, 0992492972
м. Гадяч пл. Соборна, 9
Email: ggraniteua@gmail.com

КАФЕ-МАГАЗИН

Хвилинка

Приймає замовлення на паски (запис у продавця на випічці)

Традиційна «Львівська» паска
Традиційна «Львівська» з сиром
Панеттон «Венеція»

Крафін
Паска «Олімп»
Паска сирна (без випікання)

Тел. 0995175781 Вул. Драгоманова, 16 (приміщення гуртожитку коледжу культури)

- МЕТАЛОПЛАСТИКОВІ ВІКНА ТА ДВЕРІ
- жалюзі та ролети
- гнуття та порізка металу
- будівництво (утеплення фасадів)
- системи водовідведення
- металеві двері, гаражні ворота
- металочерепиця
- профнастил та терасна дошка

Тел: 0669958160
okna_ua2013@ukr.net

м. Гадяч, вул. Драгоманова, 17

ПЕРЕДПЛАТА 2026

БАЗАР Medla у РЕДАКЦІЇ
в Україні

ДЕШЕВШЕ

1 міс. – 68 грн
3 міс. – 204 грн
6 міс. – 424 грн

Газету забирати в редакції, щотижня у четвер або п'ятницю

Магазин «Варяг» ФОП Литвиновський Г.М.

МЕТАЛОПЛАСТИКОВІ ВІКНА ТА ДВЕРІ
ВХІДНІ ТА МІЖКІМНАТНІ ДВЕРІ

ЖАЛЮЗІ: горизонтальні та вертикальні, мультиштори, римські, плісе
НАТЯЖНІ СТЕЛІ

ВІДКОСИ: теплі внутрішні та зовнішні
Профнастил та металочерепиця
УТЕПЛЕННЯ ФАСАДІВ

Діє програма **«Відновлення»**

м. Гадяч вул. Полтавська, 43 вул. Полтавська, 117
м. Зіньків. тел. 0664375053, 0956843543

Магазин «ДЕКОР»
ФОП Фесенко А.В.

Металопластикові вікна та двері
Вхідні та міжкімнатні двері
Жалюзі: плісе, ролети, римські, горизонтальні
Відкоси внутрішні та зовнішні
Тротуарна плитка «Золотий мандарин»

Стаж роботи 20 років

м. Гадяч вул. Героїв Майдану 2а прим.5
тел. 0952519000, тел./viber 0509844771

ПАМ'ЯТНИКИ

Гранітні Бетонні Ритуальні товари

Плитка тротуарна
Бордюри та ін

м. Гадяч вул. Героїв Майдану, 52 (р-н Малого круга)
тел. 050 188 14 70

ОВЕН

Керівництво або замовники вимагатимуть звіту за раніше розпочатими проектами. Оптимальна стратегія — надати проміжні результати в середу, щоб знизити рівень напруги. У сфері здоров'я можливі загострення алергічних реакцій, тому варто переглянути раціон і уникати експериментів із незнайомими продуктами. Вихідні підходять для купівлі базових речей гардероба та оновлення сезонного взуття.

ТЕЛЕЦЬ

Головною темою стануть майнові або юридичні питання. Оформлення документів, продовження страховок чи переоформлення договорів оренди вимагатиме підвищеної концентрації. Уважно читайте умови, написані дрібним шрифтом. Семейний бюджет доведеться скоригувати через позапланові витрати на обслуговування автомобіля або побутової техніки. Романтичні зустрічі краще перенести на п'ятничний вечір, коли основна паперова тяганина залишиться позаду.

БЛИЗНЮКИ

Для Близнюків цього тижня інформаційна безпека виходить на перший план. Змінити паролі, оновити антивіруси та зробіть резервні копії важливих робочих файлів. У професійному середовищі очікується вплив нових контактів, частина з яких стане корисною для кар'єрного зростання в наступному кварталі. Відносини з близькими залишаються рівними, однак у четвер можливий спір через розподіл домашніх обов'язків — спробуйте запровадити чіткий графік прибирання чи закупівель.

РАК

Настав час щільно зайнятися фізичним станом і медичними обстеженнями. Запис до профільних спеціалістів, здача аналізів або початок курсу лікувальної фізкультури принесуть максимальну користь. На роботі доведеться делегувати повноваження — спроба зробити все самотужки призведе до вигорання вже до середи. Фінансові надходження очікуються чітко за графіком, без затримок.

ЛЕВ

Період сприятливий для публічних виступів.

Астрологічний гороскоп

13-19 квітня 2026 року

пів, захисту проектів або складання профільних іспитів. Ваші аргументи звучать переконливо, що допоможе залучити інвесторів або отримати схвалення керівництва на реалізацію нової ідеї. У середині тижня ймовірно збої в логістиці — закладайте додатковий час на дорогу до офісу чи зустрічей. Романтична сфера потішить приємними емоціями, якщо ви відмовитесь від безпідставної критики партнера.

ДІВА

Для Дів цей тиждень буде глибшим, ніж здається на перший погляд. Він зачіпає питання контролю, довіри, спільних фінансів і внутрішньої напруги, яку ви давно носите в собі. З'явиться шанс навести лад у складній темі: від боргів і документів до емоційної залежності від чужої думки. Це хороший період, щоб закрити вразливе місце й відчути більше опори. В особистому житті доведеться обговорити довгострокові плани на відпустку або велику спільну покупку. Унікайте спонтанних мікропозик — умови виявляться менш вигідними, ніж у рекламі.

ТЕРЕЗИ

Доведеться виступати посередником у робочих конфліктах між відділами або владнувати суперечки родичів. Зберігайте нейтралітет і оперуйте виключно сухими фактами. Середина оптимальна для надсилання резюме або проходження онлайн-співбесід. Ближче до вихідних організм може подати сигнал про перевтому очей — скоротіть час користування моніторами.

СКОРПІОН

Основний фокус спрямований на аудит власних ресурсів. Підбиття проміжних підсумків місяця виявить статті регулярних витрат, які можна безболісно скоротити. Вівторок і четвер підходять для переговорів щодо підвищення зарплати або зміни графіка роботи. Спілкування з друзями може тимчасово відій-

ти на другий план через високе професійне навантаження. Заплануйте тривалий сон на вихідні, щоб відновити когнітивні функції.

СТРІЛЕЦЬ

Набуття нових компетенцій дасть вам швидку конкурентну перевагу на ринку праці. Купівля профільних курсів, майстер-класів або участь у галузевих вебінарах окупляться у найкоротші строки. Питання, пов'язані з відрядженнями, бронюванням квитків або оформленням віз, вирішаться швидше, ніж зазвичай. У сім'ї можливі претензії через вашу часту відсутність удома — чітко окресліть години своєї зайнятості, щоб зняти напругу.

КОЗЕРІГ

Наближається тиждень кулуарних рішень і закритого стратегічного планування. Не афішуйте свої наміри, доки не підпишете офіційні накази чи договори. Існує ризик витоку конфіденційної корпоративної інформації через недобросовісних колег. Фізична активність має бути помірною: віддайте перевагу суглобовій гімнастиці або розтяжці. Вихідні підходять для наведення порядку в гаражі, коморі чи архіві документів.

ВОДОЛІЙ

Продуктивний етап для впровадження нових технологій у звичну рутину. Автоматизація процесів звільнить до третини вашого робочого часу. Взаємодія з державними установами, податковими чи комунальними службами пройде без типових бюрократичних затримок. П'ятниця принесе корисне ділове знайомство на профільному заході. Вільні кошти доцільніше інвестувати в апгрейд робочих інструментів або ремонт житла.

РИБИ

Ви виходите на пік професійної затребуваності. Розширення зони відповідальності супроводжуватиметься відповідним зростанням доходу, однак вільного часу майже не залишиться. Жорстке планування кожної години стане єдиним способом уникнути організаційного хаосу. У питаннях харчування дотримуйтеся суворої дисципліни — травна система зараз уразлива. Неділю залиште повністю вільною від робочих дзвінків і листування.